

รูปทรงสมุนไพร กลิ่นไอภูมิปัญญา

The formation of herb with Local wisdom scent

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประติมากรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2559- 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
ประติมากรรม

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกร คงคา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อริยะ กิตติเจริญวัฒน์)

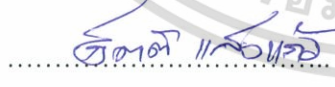

.....กรรมการ
(อาจารย์มงคล เกิดวัน)

.....กรรมการ
(อาจารย์กิตติ แสงแก้ว)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวาล อ่ำสมคิด)

.....กรรมการ
(อาจารย์กฤษ งามสม)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนล ดิรัจเจริญ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์
(อาจารย์กิตติ แสงแก้ว)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	รูปทรงสมุนไพร กลิ่นไอภูมิปัญญา
	The formation of herb with Local wisdom scent
ชื่อ	นางสาวสุชาดา สังข์เพชร
รหัสนักศึกษา	56020576
สาขาวิชา	ประติมากรรม
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2559 - 2560
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ กิตติ แสงแก้ว

บทคัดย่อ

ปัจจุบันมนุษย์เริ่มหันมาสนใจดูแลสุขภาพเพราะพบเจอกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นมลพิษส่วนใหญ่ อันเนื่องมาจากการก่อสร้าง การฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และ โรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยสิ่งเจือปนออกมาสู่บรรยากาศ การดำเนินชีวิตของมนุษย์จึงมีความตึงเครียดท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยมลภาวะเป็นพิษ การดูแลร่างกายจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อมนุษย์เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บเป็นสิ่งสำคัญ สุขชนบำบัดจะช่วยรักษาโรคและบำบัดจิตใจให้ผ่อนคลายได้เป็นอย่างดีก็เลยอยากให้คนตระหนักถึงความสำคัญของคุณค่าทางธรรมชาติเพราะมีคุณประโยชน์อีกมากมาย และข้าพเจ้ามีความประทับใจกับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่มีการรักษาแบบแผนโบราณโดยการนำสมุนไพรหลากหลายมาบำบัดรักษาผู้ป่วย

นำเสนอรายละเอียดวิธีการในการสร้างงานของข้าพเจ้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากภูมิปัญญาการรักษาแบบ สุขชนบำบัดเป็นศาสตร์และศิลป์แห่งการรักษาโดยวัสดุจากธรรมชาติผ่านกระบวนการต่างๆ มีจุดประสงค์เพื่อปรับสมดุลของร่างกายให้เข้าที่ และบำบัดสภาวะจิตใจ

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์ กิตติ แสงแก้ว ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะช่วยแก้ปัญหาตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณบิดามารดาที่ให้ทุนทรัพย์ในการทำงาน ขอคุณประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ให้ได้รู้จักกับเนื้อหาเรื่องราวต่างๆที่ช่วยสร้างความสุข ความทุกข์ ขอพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ขอคุณการศึกษาที่สร้างประสบการณ์ชีวิต

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดา ซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

สุชาดา สัจจ์เพ็ชร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3 ขอบเขตของโครงการ	2
บทที่ 2 อิทธิพลจากงานศิลปกรรม	3
2.1 ทฤษฎีอ้างอิง	3
2.2 ข้อมูลเชิงประจักษ์	7
2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์	20
3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง	20
3.2 กระบวนการสร้างงาน	32
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	49
4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม	49
4.2 วิเคราะห์ทัศนธาตุ	50
4.3 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	64
บทที่ 5 บทสรุป	70
บรรณานุกรม	71
ภาพผลงานศิลปะ	72
ประวัติผู้เขียน	76

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพประกอบชิ้นที่ 1	4
2. ภาพประกอบชิ้นที่ 2	5
3. ภาพประกอบชิ้นที่ 3	5
4. ภาพประกอบชิ้นที่ 4	7
5. ภาพประกอบชิ้นที่ 5	13
6. ภาพประกอบชิ้นที่ 6	14
7. ภาพประกอบชิ้นที่ 7	15
8. ภาพประกอบชิ้นที่ 8	17
9. ภาพประกอบชิ้นที่ 9	18
10. ภาพประกอบชิ้นที่ 10	20
11. ภาพประกอบชิ้นที่ 11	21
12. ภาพประกอบชิ้นที่ 12	21
13. ภาพประกอบชิ้นที่ 13	22
14. ภาพประกอบชิ้นที่ 14	22
15. ภาพประกอบชิ้นที่ 15	23
16. ภาพประกอบชิ้นที่ 16	24
17. ภาพประกอบชิ้นที่ 17	24
18. ภาพประกอบชิ้นที่ 18	25
19. ภาพประกอบชิ้นที่ 19	25
20. ภาพประกอบชิ้นที่ 20	26
21. ภาพประกอบชิ้นที่ 21	26
22. ภาพประกอบชิ้นที่ 22	28
23. ภาพประกอบชิ้นที่ 23	28
24. ภาพประกอบชิ้นที่ 24	29
25. ภาพประกอบชิ้นที่ 25	29
26. ภาพประกอบชิ้นที่ 26	30
27. ภาพประกอบชิ้นที่ 27	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
28. ภาพประกอบชั้นที่ 28	32
29. ภาพประกอบชั้นที่ 29	32
30. ภาพประกอบชั้นที่ 30	33
31. ภาพประกอบชั้นที่ 31	33
32. ภาพประกอบชั้นที่ 32	34
33. ภาพประกอบชั้นที่ 33	34
34. ภาพประกอบชั้นที่ 34	35
35. ภาพประกอบชั้นที่ 35	35
36. ภาพประกอบชั้นที่ 36	36
37. ภาพประกอบชั้นที่ 37	36
38. ภาพประกอบชั้นที่ 38	37
39. ภาพประกอบชั้นที่ 39	37
40. ภาพประกอบชั้นที่ 40	38
41. ภาพประกอบชั้นที่ 41	38
42. ภาพประกอบชั้นที่ 42	39
43. ภาพประกอบชั้นที่ 43	39
44. ภาพประกอบชั้นที่ 44	40
45. ภาพประกอบชั้นที่ 45	40
46. ภาพประกอบชั้นที่ 46	41
47. ภาพประกอบชั้นที่ 47	41
48. ภาพประกอบชั้นที่ 48	42
49. ภาพประกอบชั้นที่ 49	42
50. ภาพประกอบชั้นที่ 50	43
51. ภาพประกอบชั้นที่ 51	43
52. ภาพประกอบชั้นที่ 52	44
53. ภาพประกอบชั้นที่ 53	44
54. ภาพประกอบชั้นที่ 54	45
55. ภาพประกอบชั้นที่ 55	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
56. ภาพประกอบชิ้นที่ 56	46
57. ภาพประกอบชิ้นที่ 57	46
58. ภาพประกอบชิ้นที่ 58	47
59. ภาพประกอบชิ้นที่ 59	47
60. ภาพประกอบชิ้นที่ 60	48
61. ภาพประกอบชิ้นที่ 61	48
62. ภาพประกอบชิ้นที่ 62	50
63. ภาพประกอบชิ้นที่ 63	51
64. ภาพประกอบชิ้นที่ 64	52
65. ภาพประกอบชิ้นที่ 65	53
66. ภาพประกอบชิ้นที่ 66	54
67. ภาพประกอบชิ้นที่ 67	55
68. ภาพประกอบชิ้นที่ 68	56
69. ภาพประกอบชิ้นที่ 69	57
70. ภาพประกอบชิ้นที่ 70	58
71. ภาพประกอบชิ้นที่ 71	59
72. ภาพประกอบชิ้นที่ 72	60
73. ภาพประกอบชิ้นที่ 73	61
74. ภาพประกอบชิ้นที่ 74	62
75. ภาพประกอบชิ้นที่ 75	63
76. ภาพประกอบชิ้นที่ 76	64
77. ภาพประกอบชิ้นที่ 77	66
78. ภาพประกอบชิ้นที่ 78	68
79. ภาพผลงานศิลปะชุดที่ 1	73
80. ภาพผลงานศิลปะชุดที่ 2	74
81. ภาพผลงานศิลปะชุดที่ 3	75

บทที่ 1

บทนำ

วิถีการดำเนินชีวิตในวัยเด็กที่ตามขยับไปทำยาสมุนไพรลูกประคบนิ้วให้กับชาวบ้าน คนคลอคลุกอยู่ไฟให้หมลูกหรือคนที่ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เป็นอัมพฤกษ์อัมพาต ด้วยตัวยาสมุนไพรที่ทำด้วยรากไม้ใบสมุนไพรหลากหลายชนิดที่ส่งกลิ่นหอม และการนวดลูกประคบเป็นวิธีการบำบัดรักษาของการแพทย์แผนโบราณสมุนไพรลูกนำมาประยุกต์ใช้งานด้านสุขภาพ โดยเฉพาะกลิ่นและสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป ขึ้นกับชนิดของพืชที่นำมาใช้บำบัดรักษาร่างกายจิตใจและอารมณ์ซึ่งเรียกกันว่า สุนทรบำบัด ตั้งแต่อดีตมนุษย์ใช้พืชและสมุนไพรในการดำรงชีวิตและรักษาโรค เนื่องจากหาได้ง่าย ไม่เป็นอันตราย แล้วกลิ่นจากน้ำมันหอมระเหยที่สกัดจากพืชและสมุนไพรยังช่วยให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง โดยเฉพาะช่วยดูแลระบบหายใจให้ทำงานได้เป็นปกติ ส่งผลให้หัวใจทำงานได้ดี อาทิ กลิ่นชา กลิ่นมะนาว กลิ่นโหระพา และกลิ่นสะระแหน่ จะช่วยให้หายใจสะดวก สามารถรักษาโรคหัด ภูมิแพ้ ไซนัส หลอดลมอักเสบ และไอเรื้อรัง กลิ่นกระเพรา กลิ่นการบูร ช่วยป้องกันเชื้อแบคทีเรียและไวรัส เพิ่มการผลิตเม็ดเลือดขาว นอกจากนี้กลิ่นขิง กลิ่นขมิ้น ยังช่วยรักษาโรคเกี่ยวกับกล้ามเนื้อ ลดอาการปวดบวม เป็นต้น

1.1 ความสำคัญของโครงการ

การรักษาแบบ “สุนทรบำบัด” ก็คือ การใช้กลิ่นของสมุนไพร เพื่อบำบัดรักษา เป็นศาสตร์และศิลป์แห่งการรักษาโดยวิเศษจากธรรมชาติผ่านกระบวนการสกัด มีจุดประสงค์ในการช่วยปรับสมดุลต่าง ๆ ของร่างกายให้เข้าที่และบำบัดสภาวะจิตใจ สามารถทำให้ผ่อนคลายและหายเครียดได้ นอกจากนี้กลิ่นหอมที่ได้จากสารสกัดยังมีผลกับระบบประสาทการรับรู้กลิ่นของผู้สูดดม ซึ่งกลิ่นเหล่านี้จะเข้าไปช่วยกระตุ้นประสาทส่วนของการรับรู้กลิ่น ช่วยบรรเทาอาการเจ็บปวดทางร่างกายให้กับคนที่ไม่สามารถใช้ยาแก้ปวดได้

สังคมในปัจจุบันเกิดภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม จากยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ การก่อสร้าง การฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยสิ่งเจือปนออกมาสู่บรรยากาศ การดำเนินชีวิตของมนุษย์จึงมีความตึงเครียดท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยมลภาวะเป็นพิษ การดูแลสุขภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อมนุษย์เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บเป็นสิ่งสำคัญ สุนทรบำบัดจะช่วยรักษาโรคและผ่อนคลายจิตใจได้เป็นอย่างดีด้วยกลิ่นบำบัด

ซึ่งข้าพเจ้าใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรท้องถิ่นที่ใช้เป็นตัวยารักษาโรคมะเร็งออกเป็นผลงานศิลปะผ่านรูปแบบงานประติมากรรมในรูปทรงของสมุนไพร โดยใช้เทคนิคเครื่องปั้นดินเผาที่มีวัสดุทำมาจากดินทำให้แสดงความรู้สึกลึกถึงความเป็นธรรมชาติและมีพืชสมุนไพรบำบัด

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ข้าพเจ้าต้องการจะสื่อให้เห็นถึงการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยและการนำมาประยุกต์ใช้รักษาร่างกาย
2. เพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้สมุนไพรบำบัดโรค
3. เพื่อให้เห็นจากรูปทรงของสมุนไพรนำมาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะดินเผา
4. เพื่อให้เห็นความงามของดินเผา

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1. แนวความคิดมาจากการรักษาโรคด้วยสมุนไพรบำบัด ที่ใช้พืชสมุนไพรเป็นหลัก
2. ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอผลงานในรูปลักษณะของสมุนไพรเป็นหลัก โดยแสดงออกในรูปแบบงานประติมากรรม โดยนำเทคนิคพื้นบ้านเข้ามา
การสร้างรูปทรงของชิ้นงานนั้น เกิดจากการนำเอาพืชสมุนไพรมาประกอบสร้าง
3. ในด้านการสร้างงาน ใช้เทคนิคเครื่องปั้นดินเผาเป็นวัสดุหลัก และมีการนำกลี้นควันหรืออาจเป็นวัสดุอื่นเข้ามาร่วมในงาน
4. จำนวนผลงานมี 3 ชิ้น
 - 4.1 ขนาด แปรรูปตามพื้นที่
 - 4.2 ขนาด 80 x 110 x 80 เซนติเมตร
 - 4.3 ขนาด 10 x 15 x 1.20 เซนติเมตร

บทที่ 2

อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

ความรู้สึกต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าพบเจอในการดำเนินชีวิต ในวิถีชีวิตแบบท้องถิ่นอยู่กับธรรมชาติ มีพืชสมุนไพรเป็นยารักษาโรคมีภูมิปัญญาชาวบ้าน

พืชสมุนไพร หมายถึงพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่มาจากธรรมชาติ มนุษย์รู้จักนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แล้วสามารถนำมาใช้ปรุงหรือประกอบเป็นยารักษาโรคต่างๆที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล

การสร้างงานเกิดขึ้นจากความรู้สึกจริง ที่ข้าพเจ้าพบเจอในการดำเนินชีวิตที่มีภูมิปัญญา หมอพื้นบ้านกับการใช้สมุนไพรบำบัดรักษาความเจ็บป่วย การเจ็บป่วยเป็นเรื่องธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ในทุกสังคมที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ มนุษย์จึงพยายามแสวงหาทางออกเพื่อเอาชนะความเจ็บป่วยซึ่งแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับสถานะสิ่งแวดล้อม สังคมที่เต็มไปด้วยการใช้ชีวิตอยู่กับสารพิษ วัฒนธรรมภายนอกที่เข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิม การแพทย์พื้นบ้านเป็นวิธีการรักษาโรคจากประสบการณ์ของชุมชน ที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ มีความหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค แต่ละสังคม วัฒนธรรมและกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นระบบการแพทย์ที่มีบทบาทในการดูแลสุขภาพของชุมชนเป็นเวลายาวนานมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน มีรูปแบบและวิธีการรักษาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนหรือที่เรียกว่าการบำบัดรักษาด้วยสมุนไพร

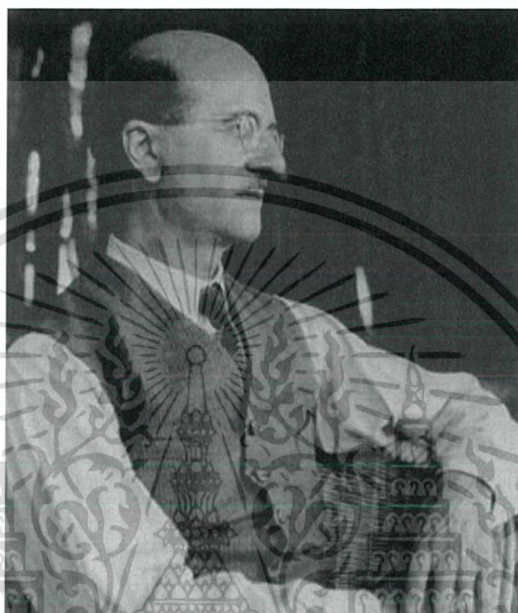
ข้อมูลที่ต้องใช้ในความเข้าใจ ศิลปนิพนธ์มีดังนี้

2.1 ทฤษฎีอ้างอิง

Aromatherapy ของ เรเน่ มัวริส กาด็ฟอเซ่ (Rene Maurice Gattefosse)

ข้าพเจ้าสนใจในการใช้สมุนไพรบำบัดรักษาความเจ็บป่วยของเขา ปัญหาความเจ็บป่วยนับเป็นประสบการณ์สามัญของมนุษย์ ในทุกวัฒนธรรมจึงพยายามหาทางออกต่อปัญหาสุขภาพและความเจ็บป่วยอย่างต่อเนื่องสัจจตามหาหนทางออกเพื่อที่อยู่รอดของเผ่าพันธุ์และการดิ้นรนเพื่อชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้มนุษย์ทุ่มเทความพยายามในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ความเจ็บป่วยและโรคร้ายที่คุกคามชีวิตและสุขภาพ ความรู้ความเข้าใจที่มนุษย์ได้รับจากประสบการณ์ ถูกสังเคราะห์เป็นแนวคิดและทฤษฎีที่มนุษย์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาภูมิปัญญาและองค์ความรู้ที่มนุษย์ในแต่ละวัฒนธรรม ได้สั่งสมและสืบทอดเป็นแบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณีนั้น มีวิธีการปฏิบัติที่ผิดแผกแตกต่างกันไปอันเป็นผลจากแนวความคิดความเชื่อ ตามการรับรู้ของตน มนุษย์ในแต่ละวัฒนธรรมจึงมีโลกทัศน์ที่แตกต่างกัน มีระบบวิธีคิดความเชื่อที่ทำความเข้าใจและอธิบายประสบการณ์ความเจ็บป่วยที่แตกต่างกันออกไป

"อโรมาเทอราปี" (Aromatherapy) คุณค่าแห่งสมุนไพรที่มีมาแต่โบราณ แปลเป็นไทยว่า "สมุนไพรบำบัด" การบำบัดโรคหรืออาการต่างๆ ของร่างกายโดยใช้กลิ่นจากน้ำมันหอม (essential oil) ที่สกัดมาจากส่วนต่างๆ ของพืช ข้ำพเจ้าจึงมีความคิดถึงการที่เราดมยาดม ยาหม่องหรือยาหอมเวลา วิงเวียนศีรษะ หรือการทาเจลบรรเทาปวดเพื่อสูดไอระเหยตอนก่อนนอนเมื่อเป็นหวัดคัดจมูก ก็เป็น ตัวอย่างหนึ่งของศาสตร์นี้

ภาพที่ 1 ที่มา: เรเน่มัวริส กาท็ฟอสเซ่ (Rene Maurice Gattefosse)

เข้าถึงได้จาก https://fr.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9-Maurice_Gattefosse%C3%A9

เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ผู้บัญญัติศัพท์ "Aromatherapy" ขึ้นมาคือนักเคมีชาวฝรั่งเศสชื่อ เรเน่มัวริส กาท็ฟอสเซ่ (Rene Maurice Gattefosse) ผู้ริเริ่มการวิจัยถึงพลังในการรักษาของน้ำมันหอม หลังจากที่เขาถูกไฟลวกที่มือแล้วจุ่มแผลลงในน้ำมันลาเวนเดอร์ แล้วพบว่ารอยแผลนั้นหายเร็วกว่าปกติ เขาได้ตีพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับผลการต่อต้านเชื้อโรคของน้ำมันหอมในปี 1937 และบัญญัติศัพท์นี้ขึ้นมา ทั้งยังนำมาใช้รักษาอาการบาดเจ็บของทหารระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองด้วย จุดประกายให้แพทย์และนักวิทยาศาสตร์อีกหลายชาติสนใจค้นคว้าเรื่องนี้อย่างจริงจัง และพัฒนามาเป็นเทคนิควิธีการที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันแม้แต่บ้านเราเอง คนไทยก็นิยมใช้ยาหอม ยาดม เพื่อบรรเทาอาการวิงเวียน หน้ามืด ตาลาย รวมถึงการอบสมุนไพรภายใต้หลังการคลอดบุตรมานานแล้ว น้ำมันหอม (Essential Oil) พลังสร้างสรรค์จากธรรมชาติพืชพรรณที่มีกลิ่นหอม มักจะมีส่วนประกอบของน้ำมันที่ผลิตขึ้นมาตามธรรมชาติ เก็บไว้ในส่วนต่างๆ เช่น กลีบดอก ใบ ผิวของผล เกสร ราก หรือเปลือกของลำต้น ซึ่งพืชแต่ละชนิดก็จะมีกลิ่นเฉพาะตัวต่างกัน ไป น้ำมันนี้จะระเหยได้เร็วมาก โดยเฉพาะที่อุณหภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

30-40 องศาเซลเซียส เมื่อได้รับความร้อนจะระเหยออกมาให้กลิ่นหอมอบอวลไปทั่วธรรมชาติ สร้างสรรค์ให้กลิ่นดอกไม้ช่วยดึงดูดให้แมลงมาช่วยผสมเกสร หรือปกป้องศัตรู เมื่อคนเรารู้จักวิธีการสกัดน้ำมันเหล่านี้ออกมาแยกแยะคุณสมบัติทางเคมีแล้วก็นำอัสจรรยเมื่อพบว่าหลายชนิดเป็นยาต่อต้านเชื้อโรค แบคทีเรีย หรือเชื้อรา ใช้บรรเทาอาการปวดบวมอักเสบ หรือทำให้จิตใจเบิกบาน ระวังความกังวลได้ โดยขึ้นอยู่กับน้ำมันหอมแต่ละชนิด

ภาพที่ 2 ที่มา:ดอกมะลิ

เข้าถึงได้จาก [https://medthai.com/wp-](https://medthai.com/wp-content/uploads/2014/05/%E0%B8%94%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%A1%E0%B8%B0%E0%B8%A5%E0%B8%B4.jpg)

[content/uploads/2014/05/%E0%B8%94%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%A1%E0%B8%B0%E0%B8%A5%E0%B8%B4.jpg](https://medthai.com/wp-content/uploads/2014/05/%E0%B8%94%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%A1%E0%B8%B0%E0%B8%A5%E0%B8%B4.jpg)

เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ภาพที่ 3 ที่มา:ลูกมะกรูด

เข้าถึงได้จาก [https://img.jpg?w=12802560https://dharmajatiblog.files.](https://img.jpg?w=12802560https://dharmajatiblog.files.wordpress.com/2015/12/kaffirlime_)

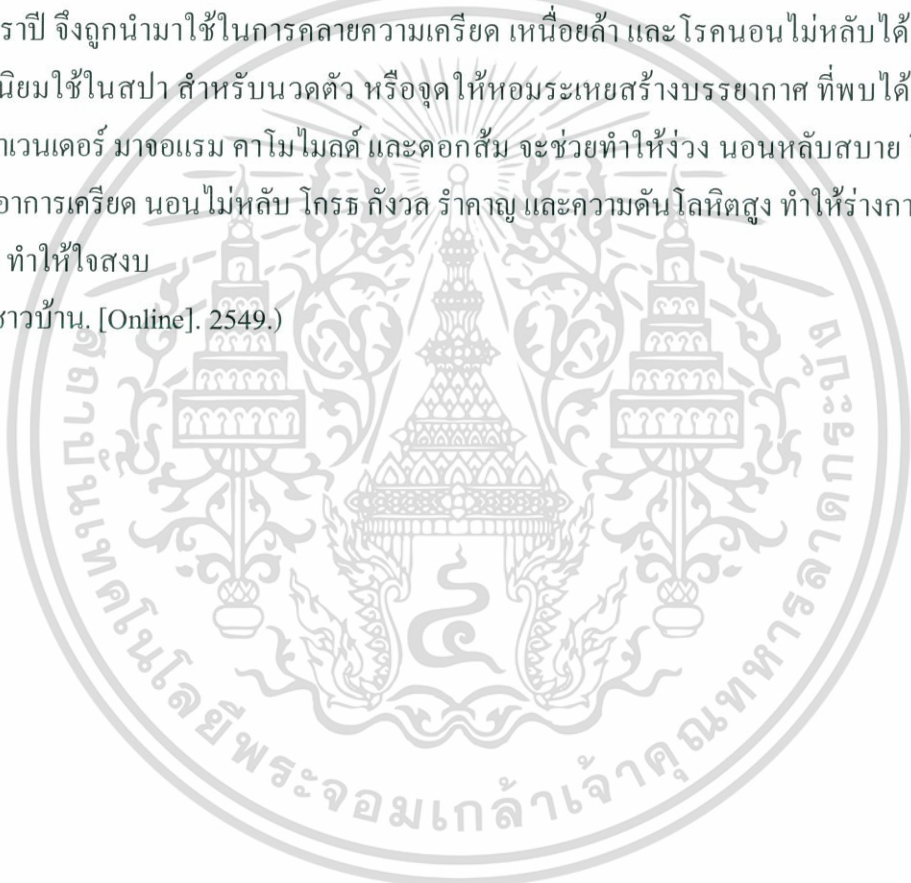
[wordpress.com/2015/12/kaffirlime_](https://img.jpg?w=12802560https://dharmajatiblog.files.wordpress.com/2015/12/kaffirlime_)

เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะฉะนั้นกลิ่นหอมจากพืชพรรณเหล่านี้มีผลต่อจิตใจ และอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์มาก เมื่อสัมผัสกับกลิ่นด้วยการสูดไอรระเหย การนวดน้ำมันบนผิวเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การทาครีม เจล หรือแม้แต่การอาบน้ำหรือแช่น้ำที่ผสมน้ำมันหอม หรือกิจกรรมใดๆ ก็ตาม โมเลกุลของกลิ่นหอมจะผ่านเข้าไปทางจมูก ไปกระตุ้นเซลล์ประสาทรับความรู้สึกที่อยู่ในโพรงจมูก ทำให้เกิดกระแสประสาทวิ่งไปยังศูนย์รับรู้กลิ่นในสมอง แล้วผ่านไปยังส่วนของสมองที่เรียกว่า ลิมบิกซิสเต็ม (limbic system) ซึ่งเป็นศูนย์ควบคุมการเรียนรู้ ความจำ อารมณ์ ความหิว และอารมณ์ทางเพศ กลิ่นที่เข้ามากระตุ้นลิมบิกซิสเต็ม จะทำให้สมองปล่อยสารเอนดอร์ฟิน (endorphins) เอนเซฟาลิน (encephaline) และเซโรโทนิน (serotonin) ออกมา เอนดอร์ฟินจะช่วยลดความเจ็บปวด เอนเซฟาลินจะส่งเสริมให้มีอารมณ์ดี และเซโรโทนิน จะช่วยให้สงบเยือกเย็น และผ่อนคลาย ดังนั้นโรมาเทอราปี จึงถูกนำมาใช้ในการคลายความเครียด เหนื่อยล้า และโรคนอนไม่หลับได้ กลิ่นต่างๆ มักจะนิยมใช้ในสปา สำหรับนวดตัว หรือจุดให้หอมระเหยสร้างบรรยากาศ ที่พบได้บ่อยๆ เช่น กลิ่นลาเวนเดอร์ มาจอรัม คาโมไมล์ และดอกส้ม จะช่วยทำให้วัง นอนหลับสบาย จึงนำมาใช้บำบัดอาการเครียด นอนไม่หลับ โกรธ กังวล ไร้ความมั่นใจ และความดันโลหิตสูง ทำให้ร่างกายผลิตเซโรโทนิน ทำให้ใจสงบ

(หอมชาวบ้าน. [Online]. 2549.)

2.2 ข้อมูลเชิงประจักษ์

องค์ประกอบของเรื่อง

2.2.1 เครื่องปั้นดินเผา

ภาพที่ 4 ที่มา:กระดุกคน กระดุกสัตว์และเครื่องปั้นดินเผาโบราณ
เข้าถึงได้จาก <https://ttspace.files.wordpress.com/2012/09/banchiang13.jpg>
เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ศิลปะที่ถูกสร้างขึ้นจากวัสดุที่เป็นดินเหนียวไม่ว่าจะสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยหรือเพื่อความสะดวกในการดำรงชีพด้วยสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ จนถึงความเชื่อถือ ศาสนา และประเพณีก็ตาม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้มนุษย์ได้ใช้ความคิด การสังเกตและรวบรวมเอาประสบการณ์ความคิดสร้างสรรค์ถ่ายทอดออกมาเป็นงานศิลปะในรูปของดินเผาอย่างที่ปรากฏให้เห็นอยู่จนทุกวันนี้

ในประเทศไทยมีหลักฐานปรากฏให้เชื่อได้ว่ามีการประดิษฐ์ศิลปะในรูปของดินเผามานานกว่า 10,000 ปี จากการขุดค้นพบและการศึกษาเศษดินเผาของนักโบราณคดี สรุปว่าเราสามารถพบเศษดินเผาในทุกรูปแบบได้ทั่วไปทุกหนทุกแห่งที่จัดว่าเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของมนุษย์ตั้งแต่ก่อนสมัยประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบันแสดงให้เห็นว่ามนุษย์มีความเป็นอยู่ใกล้ชิดกับเครื่องปั้นดินเผาตลอดมา

ในยุคหินเก่ามนุษย์อาศัยอยู่ในถ้ำและเพิงผา หาเลี้ยงชีพด้วยการเก็บของป่าและล่าสัตว์ ยังไม่รู้จักใช้เครื่องปั้นดินเผา จนเข้าสู่ช่วงยุคหินกลางมนุษย์ได้มีการพัฒนาจนเริ่มรู้จักใช้ไฟและทำเครื่องปั้นดินเผาเป็นครั้งแรก ระยะเวลาที่าวมาจนเข้าสู่ยุคหินใหม่มนุษย์ยุคนี้มีความสามารถทำเครื่องปั้นดินเผาได้ดี มีผิวเรียบขัดมันเนื้อบางรูปทรงสวยงาม แม้กาลเวลาจะล่วงเลยมาถึงยุคโลหะซึ่งมนุษย์จะรู้จักใช้โลหะมาหล่อหลอมทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้แล้วก็ตาม แต่มนุษย์เหล่านั้นก็ยังคงทำและใช้เครื่องปั้นดินเผาในชีวิตประจำวันสืบต่อกันมาและยังพบเห็นจนถึงปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องปั้นดินเผา เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดหนึ่ง ที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตของมนุษย์ มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการผลิตอย่างต่อเนื่องเป็นเวลายาวนาน ก็จะมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นตน ทั้งในด้านคุณภาพ และรูปแบบ จนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งเครื่องปั้นดินเผาจึงเป็นศิลปวัตถุอย่างหนึ่งที่สามารถบ่งบอกถึงพัฒนาการทางสังคม วัฒนธรรม รวมถึงเทคโนโลยีของชนแต่ละเชื้อชาติ ได้เป็นอย่างดี เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านประเภทหนึ่งที่มีพัฒนาการมาเป็นเวลานานหลายร้อยปีเป็นการสืบทอดจากบรรพบุรุษ ส่วนใหญ่ช่างปั้นจะเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เป็นลักษณะจากแม่ไปสู่ลูกสาว และจะเป็นช่างปั้นดินเผาที่เป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน ส่วนผู้ชายนั้นจะมีหน้าที่หลักในการนำสู่ตลาด ดังนั้นลักษณะของหม้อดินที่นิยมทำกันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้น เป็นไปตามวัฒนธรรม

(ประวัติความเป็นมาของเครื่องปั้นดินเผา. [Online].)

2.2.2 สมุนไพร

1. สมุนไพรใกล้ตัว

2. การจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์ ลักษณะของพืชสมุนไพร ประโยชน์ของการใช้สมุนไพร ความเป็นมาของพืชสมุนไพร สรรพคุณของสมุนไพรชนิดต่างๆ ความหมายของสมุนไพร

3. ความหมายของสมุนไพร สมุนไพร หมายถึง “ พืชที่ใช้ทำเป็นเครื่องยา ” ยาสมุนไพร หมายถึง “ยาที่ได้จากส่วนของพืช สัตว์ และแร่ ซึ่งยังมีได้ผสมปรุง หรือ แปรสภาพ”

4. ความเป็นมาของพืชสมุนไพร “พืชสมุนไพร” เป็นพืชจากธรรมชาติที่มนุษย์รู้จักนำมาใช้ให้ เป็นประโยชน์ เพื่อการรักษาโรคภัยไข้เจ็บตั้งแต่โบราณกาลแล้ว เช่น ในเอเชียก็มีหลักฐานแสดงว่า มนุษย์รู้จักใช้พืชสมุนไพรมาแล้ว 6,000 ปี แต่หลังจากที่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มีการพัฒนามากขึ้น ทำให้ความนิยมใช้ยาสมุนไพรลดลงมาก เป็นเหตุให้ความรู้ วิทยาการด้านสมุนไพรขาดการพัฒนา ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

5. ในปัจจุบันได้ยอมรับแล้วว่า ผลที่ได้จากการสกัดสมุนไพรนั้น ให้คุณประโยชน์ดีกว่ายาที่ได้จากการสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ที่สำคัญประเทศไทยเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีพืชต่าง ๆ ที่ใช้เป็นสมุนไพร ได้อย่างมากมาย ซึ่งขาดก็แต่เพียง การค้นคว้าวิจัยในทางที่เป็นวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ความตื่นตัวที่จะพัฒนาความรู้ด้านพืชสมุนไพรนั้นเริ่มขึ้น อีกครั้ง โดยมีกลวิธีการพัฒนาสมุนไพรและการแพทย์แผนไทยใน งานสาธารณสุขมูลฐาน

6. กลวิธีการพัฒนาสมุนไพรและการแพทย์แผนไทยใน งานสาธารณสุขมูลฐาน 1.สนับสนุนและพัฒนาวិชาการและเทคโนโลยีพื้นบ้าน เช่น การแพทย์แผนไทย เกษษกรรมแผนไทย การนวดไทย สมุนไพรและ เทคโนโลยีพื้นบ้าน เพื่อใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของ ชุมชน 2.

สนับสนุนและส่งเสริมการดูแลสุขภาพสภาพของตนเอง โดยใช้ สมุนไพร การแพทย์พื้นบ้าน การนวดไทย

7. ลักษณะของพืชสมุนไพร "พืชสมุนไพร" โดยทั่วไปนั้น แบ่งออกเป็น 5 ส่วนสำคัญด้วยกัน คือ 1. ราก 2. ลำต้น 3. ใบ 4. ดอก 5. ผล

8. ส่วนต่างๆของพืชที่ใช้เป็นพืชสมุนไพร 1. ราก รากของพืชมีมากมายหลายชนิด เอามาเป็นยาสมุนไพรได้อย่างดี เช่น กระจับปี่ ขมิ้นชัน ขิง ข่า เร่ว ขมิ้นอ้อย เป็นต้น

9. รูปร่างและลักษณะของราก แบ่งออกเป็น 2 ชนิด 1. รากแก้ว ต้นพืชหลายชนิดมีรากแก้ว นับว่าเป็นรากที่สำคัญมาก ด้านข้าง ของรากแก้วจะแตกแยกออกเป็นรากเล็กรากน้อย และรากฝอยเป็นจำนวนมากเพื่อทำการดูดซึมอาหารในดินไปบำรุงเลี้ยงส่วนต่างๆ ของต้น พืชที่มีรากแก้วได้แก่ ต้นจี่เหล็ก ต้นคูณ เป็นต้น

10. 2. รากฝอย รากฝอยเป็นส่วนที่งอกมาจากลำต้นของพืช ที่ส่วนปลายงอก ออกมาเป็นรากฝอยจำนวนมาก ลักษณะรากจะกลมยาวมีขนาด เท่ากัน ต้นพืชที่มีใบเลี้ยงเดี่ยวจะมีรากฝอย เช่น หลี่คา ตะไคร้ เป็นต้น

11. 2. ลำต้น เป็น โครงสร้างที่สำคัญของต้นพืช เป็นส่วนค้ำยันไว้ไม่ให้โคนล้มลง โดยปกติแล้วลำต้นจะอยู่บนดิน แต่บางส่วนจะอยู่ใต้ดินพอสมควร รูปร่างของลำต้นนั้นแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ ตา ข้อ ปล้อง บริเวณเหล่านี้จะมีกิ่งก้าน ใบ ดอกเกิดขึ้นอีกด้วย ซึ่งทำให้ พืชมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามชนิดของลำต้นพืช

12. การแบ่งตามลักษณะภายนอกของลำต้น 1. ประเภทไม้ยืนต้น 2. ประเภทไม้พุ่ม 3. ประเภทหญ้า 4. ประเภทไม้เลื้อย

13. 3. ใบ ใบเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของต้นพืชทั่วไป มีหน้าที่ในการ สังเคราะห์แสง ผลิตอาหาร และแลกเปลี่ยนน้ำและอากาศให้ต้นพืช ใบเกิดจากการงอกของกิ่งและตาใบ ไม้ โดยทั่วไปจะมีสีเขียว ใบของพืชหลายชนิดใช้เป็นยาสมุนไพรได้ดีมาก

14. รูปร่างและลักษณะของใบนั้น ใบที่สมบูรณ์มีส่วนประกอบรวม 3 ส่วนด้วยกันคือ 1. ตัวยอด 2. ก้านใบ 3. หูใบ

15. ชนิดของใบ แบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ 1. ชนิดใบเลี้ยงเดี่ยว หมายถึง ก้านใบอันหนึ่ง มีเพียงใบเดียว เช่น กานพลู ขลุ่ย ยอ กระจับปี่ 2. ชนิดใบประกอบ หมายถึง ตั้งแต่ 2 ใบขึ้นไปที่เกิดขึ้น ก้านใบอันเดียว มีมะขามแขก แคนบ้าน จี่เหล็ก มะขาม เป็นต้น

16. 4. ดอก ดอกเป็นส่วนที่เป็นการแพร่พันธุ์ของพืช เป็นลักษณะเด่นพิเศษของ ต้นไม้แต่ละชนิด ส่วนประกอบของดอกมีความแตกต่างกันตามชนิด ของพันธุ์ไม้และลักษณะที่แตกต่างกันนี้เป็น ข้อมูลสำคัญในการ จำแนกประเภทของ ต้นไม้รูปร่างลักษณะของดอก

17. ส่วนประกอบของดอก ดอกจะต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญ 5 ส่วนคือ 1. ก้านดอก 2. กลีบรอง 3. กลีบดอก 4. เกสรตัวผู้ 5. เกสรตัวเมีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18. 5. ผล ผลคือส่วนของพืชที่เกิดจากการผสมเกสรตัวผู้กับเกสรตัวเมียใน ดอกเดียวกันหรือคนละ ดอกก็ได้ มีลักษณะรูปร่างที่แตกต่างกัน ออกไปตามประเภทและสายพันธุ์ รูปร่างลักษณะของผลมีหลาย อย่าง ตามชนิดของต้นไม้ที่แตกต่างกัน
19. ลักษณะการเกิดของผล 1. ผลเดี่ยว หมายถึง ผลที่เกิดจากรังไข่อันเดียวกัน 2. ผลกลุ่ม หมายถึง ผลที่เกิดจากปลายช่อของรังไข่ในดอก เดียวกัน เช่น น้อยหน่า 3. ผลรวม หมายถึง ผลที่เกิดมาจาก ดอกหลายดอก เช่น สับปะรด
20. ลักษณะของผล มีการแบ่งผลออกเป็น 3 ลักษณะคือ 1. ผลเนื้อ 2. ผลแห้งชนิดแตก 3. ผลแห้งชนิดไม่แตก
21. ประโยชน์ของการใช้สมุนไพร ราคาถูกกว่ายาแผนใหม่ (ยาแผนปัจจุบัน) มาก มีพิษและผลข้างเคียงน้อยกว่า สมุนไพรบางชนิดเป็นทั้งอาหารและยา สามารถปลูกได้เองในบ้าน เหมาะกับคนส่วนใหญ่ ช่วยลดดุลย์การค้า ในการสั่งยาจากต่างประเทศ ทำให้คนเห็นคุณค่า และกลับมาดาเนินชีวิตวิถีชีวิตธรรมชาติมากขึ้น ทำให้เกิดความภูมิใจ ในวัฒนธรรม และคุณค่าของความเป็นไทย เพื่อเป็นการอนุรักษ์มรดกไทยในการสนับสนุนให้ประชาชนช่วยตนเองใน การใช้ยาสมุนไพรตามแบบแผนโบราณ
22. การจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์ 1. น้ำมันหอมระเหย (Essential oil) พืชสมุนไพรหลายชนิดสามารถนามาสกัดน้ำมันหอมระเหยได้โดย วิธีการกลั่น ซึ่งจะได้ น้ำมันหอมระเหยมีกลิ่นหอมแตกต่างกันไป น้ำมันหอม ระเหยนี้มีสาระสำคัญที่สกัดออกมา ซึ่งจะใช้ประโยชน์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มากกว่า รวมทั้งใช้ในปริมาณที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับการ ใช้ในรูปอื่น ตัวอย่าง ของพืชสมุนไพรที่นามาสกัดน้ำมันหอมระเหย เช่น
23. ตัวอย่างน้ำมันหอมระเหย น้ำมันตะไคร้หอม ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตสบู่ แชมพู น้ำหอมหรือใช้ทาสารไล่แมลง น้ำมันไพล ใช้ในผลิตภัณฑ์ครีมทาภายนอก ลดอาการอักเสบจากการ ฟกช้ำ น้ำมันกระวาน ใช้แต่งกลิ่นเห้่า เครื่องดื่มต่าง ๆ รวมทั้งใช้ในอุตสาหกรรม น้ำหอม น้ำมันพลู ใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องสำอางหรือใช้เป็นเจลทาภายนอกแก้คัน
24. 2. ยารับประทาน พืชสมุนไพรหลายชนิด สามารถนามาใช้รับประทานเพื่อรักษาอาการของโรค อาจใช้สมุนไพรชนิดเดียวหรือหลายชนิดรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาระสำคัญ ที่มีอยู่ในพืชสมุนไพรชนิดนั้น ๆ ที่ออกฤทธิ์เพื่อการบำบัดรักษา
25. แก้ไข้ บอระเพ็ด ฟ้าทะลายโจร แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ กะเพรา ไพล จิง ระบุประสาท ขี้เหล็ก ไมยราพ ลดไขมันในเส้นเลือด คาฟอย กระเจี๊ยบแดง กระเทียม ตัวอย่างของพืชสมุนไพรที่ออกฤทธิ์เพื่อการบำบัดรักษา
26. 3. ยาสำหรับใช้ภายนอก เป็นพืชสมุนไพรที่สามารถนำมาบำบัด โรคที่เกิดขึ้นตามผิวหนัง แผลที่เกิดขึ้น ตามร่างกายรวมทั้งแผลในปาก อาจใช้สมุนไพรชนิดเดียวหรือหลายชนิด รวมกันก็ได้

ลักษณะของการนำมาใช้มีหลายลักษณะมีทั้งใช้สด บดเป็นผง คริม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาระสำคัญที่มีอยู่ในพืชสมุนไพร และความสะดวกในการ นำมาใช้

27. ตัวอย่างของพืชสมุนไพรที่นำมาใช้เป็นยาสำหรับใช้ภายนอก รักษาแผลในปาก บัวบก หัวโองเทง ระวังกลิ่นปาก ฟรุ้ง กานพลู แก้วแห้ว ผักบั้งทะเล ตำลึง เท้ายายม่อม รักษาแผลน้ำร้อนลวก บัวบก ยาสูบ ว่านหางจระเข้ • แก้วสวัด ตำลึง พุดตาน ว่านมหากาฬ

28. 4. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและเครื่องดื่มน้ำมันพืชสมุนไพรหลายชนิดสามารถนำมาใช้เป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ ผู้บริโภค จึงรู้สึกปลอดภัยในการนำมารับประทาน

29. ตัวอย่างสมุนไพรในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและเครื่องดื่มน้ำมันพืช จากเส้นเลือด ลดน้ำหนัก บุก เปลี่ยนไขมันเป็นพลังงาน ลดน้ำหนัก สัมแขก เครื่องดื่มบำรุงสุขภาพ หญ้าหนวดแมว คาฟอย หญ้าหวาน

30. 5. เครื่องสำอาง การนำพืชสมุนไพรมาใช้เป็นเครื่องสำอางมีมานานแล้วและในปัจจุบันได้รับการยอมรับมากขึ้น เนื่องจากปลอดภัยกว่าการใช้สารสังเคราะห์ทางเคมี ทำให้มีผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นโดยมีส่วนผสมของพืชสมุนไพรเกิดขึ้นมากมาย เช่น แชมพู ครีมนวดผม สบู่ โลชั่น ตัวอย่างพืชสมุนไพรที่นำมาใช้เป็น เครื่องสำอางเช่น อัญชันว่านหางจระเข้ มะคาคีควาย เห็ดหลินจือ เป็นต้น

31. 6. ผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช เป็นสมุนไพรที่มีฤทธิ์เบื่อเมาหรือมีรสขม ซึ่งมีคุณสมบัติในการปราบหรือ ควบคุมปริมาณการระบาดของแมลงศัตรูพืช โดยไม่มีพิษตกค้างในผลผลิต ไม่มีพิษต่อผู้ใช้และสภาพแวดล้อม ตัวอย่างพืชสมุนไพรที่ใช้ป้องกันกำจัด ศัตรูพืช เช่น สะเดา ยาสูบ ตะไคร้หอม ฟ้ายะลวยโจร ไพล เป็นต้น

32. สรรพคุณของสมุนไพรชนิดต่างๆ สาบเสือ สรรพคุณ ใบสดตำพอกบาดแผลเพื่อห้ามเลือด ดอกมีกลิ่นฉุน ใช้เป็นยาฆ่าแมลง เบื่อปลา

33. บอระเพ็ด สรรพคุณ ใบ ตำพอกฝี แก้ฟกช้ำ ปวดแสบปวดร้อน ขับพยาธิ ถ้ามีรสขมจัด ใช้แก้ไข้ แก้ร้อนในกระหายน้ำ ขับเหงื่อ บำรุงกำลัง

34. ดินเบ็ด, สัตบรรณ สรรพคุณ ใบ ตำพอกดับพิษต่างๆ เปลือก ช่วยให้เจริญอาหาร รักษาโรคบิด ท้องร่วง โรคลำไส้ แก้ไข้รักษา เบาหวาน ขับน้ำนม รักษามาเลเรีย ยาง ใช้อุดฟันแก้ปวดฟัน รักษาแผลอักเสบ ราก แก้มะเร็ง ขับลมในลำไส้

35. ไพล สรรพคุณ เหง้า แก้ปวดท้อง ท้องผูกท้องเฟ้อ จุกเสียด แก้ปวดบวม น้ำมันสกัดจากเหง้า ทำนวดแก้ปวดบวม

36. ผาง สรรพคุณ เนื้อไม้มีสีแดง ใช้แต่งอาหาร ทำยาฆ่าช่วยให้อาเจียนตามปกติ แก้แค้น บำรุงโลหิต รักษาโรคท้องร่วง

37. มะขามป้อม สรรพคุณ ใบ ต้มอาบลดไข้, ดอก เข้าเครื่องยาระบาย ผล - ทั้งผลสดและแห้งเป็นยาฝาดสมาน ลดไข้ขับปัสสาวะ มีวิตามินซีสูง แก้โรคลึกลับดักเปิด - ยางที่ผล ใช้หยอดตาแก้อักเสบ

- เนื้อผลแห้งแกักริดสีดวงทวาร ท้องเสีย บิด นำไปหมักเป็นแอลกอฮอล์กินแก้ อาหารไม่ย่อย แกัไอและคิซ่าน

38. พะยอม สรรพคุณ ดอก เป็นยาหอมแก้ลม บำรุงหัวใจ ลดไข้ เปลือกคัมภีร์กินแก้ท้องร่วงและลำไส้อักเสบ เป็นยาฝาดสมาน เปลือกสดใช้กิน กับหมากและเป็นสารกันบูดในของหมักคอง

39. สัก สรรพคุณ ใบ ลดน้ำตาลในเลือด แก้ประจำเดือนไม่ปกติ ทำยาอมกล้วยคอก แก้เจ็บคอก ดอกใช้ขับปัสสาวะ เนื้อไม้รักษาโรคผิวหนัง ขับพยาธิ เปลือกเป็นยาฝาดสมาน กลับหน้าหลักย้อนกลับ

40. ขมิ้นชัน สรรพคุณ ใช้รักษาโรคผิวหนังจำพวก พูพอง น้ำเหลืองเสีย ใช้แก้อาการท้องเดินที่ไม่ใช่บิดหรืออหิวาตกโรค

41. ว่านหางจระเข้ สรรพคุณ รักษาแผลสดภายนอก น้ำร้อนลวก ไฟไหม้ทำให้แผลเป็นจางลง ดับพิษร้อน ทำผิวป้องกันและรักษาอาการไหม้จากแสงแดด ทำผิวรักษาผิวหนัง และขจัด รอยแผลเป็น

42. มะกรูด สรรพคุณ ราก - กระทุ้งพิษ แก้ฝีภายในและแก้เสมหะเป็นพิษ ใบ - มีน้ำมันหอมระเหย น้ำคั้นจากผล - ใช้แต่งกลิ่น สรรพคุณรักษาชั้นนาคู รังแค ทำให้ผมสะอาด ผิวจากผล - ประุงเป็นยาขับลมในลำไส้ แก้แน่น เป็นยาบำรุงหัวใจ กลับหน้าหลักย้อนกลับ

43. บัวบก สรรพคุณ เป็นยาบำรุงกำลัง บำรุงหัวใจ แก้อ่อนเพลีย เมื่อยล้า รักษาแผลไฟไหม้น้ำร้อนลวก หรือมีการชอกช้ำจากการกระแทก แก้พิษงูกัด ปวดศีรษะข้างเดียว แก้เจ็บคอก ขับปัสสาวะ เป็นยาห้ามเลือด สำแผลสด แก้โรคผิวหนัง • ลดความดัน แก้ไข้ใน

44. มังคุด สรรพคุณ รักษาโรคท้องเสียเรื้อรัง และโรคลำไส้ แก้ท้องร่วง ท้องเดิน แก้บิด เป็นยาคุมธาตุ รักษา น้ำกัดเท้า รักษาบาดแผล รสฝาด สมานแผล ใช้ชะล้างบาดแผล แก้แผลเปื่อย แผลเป็นหนอง ฟอกแผล กลาย ทำแผลพุพอง

45. กระจับปี่ สรรพคุณ แก้ปวดท้อง มวนในท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ บำรุงกำลัง บำรุงกำหนด แก้กำมตายด้าน รักษาโรคสีดวงทวาร แก้บิดมูกเลือด ขับปัสสาวะ แก้ปัสสาวะพิการ ใช้เป็นยาภายนอก รักษาจักตาก บำรุงธาตุ แก้โรคในปาก คอ แก้โลหิตเป็นพิษ ถอนพิษต่างๆ

46. แพงพวยฝรั่ง สรรพคุณ บำรุงหัวใจ ช่วยย่อย แก้บิด ขับพยาธิ ใช้ห้ามเลือด รักษาเมะเร็งในเม็ดเลือด แก้เบาหวาน ลดความดัน ใช้แก้ร้อน ขับปัสสาวะ แก้บวม ถอนพิษสำแดง ถอนพิษต่างๆ แก้ไอแห้งๆ แก้อาการตัวเหลืองอันเกิดจากพิษสุรา แก้โรคหนองใน หัด ผื่นคันและแผลอักเสบอื่นๆ

47. ตะไคร้ สรรพคุณ แก้หวัด แก้ไข้ปวดศีรษะ ไอ แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ ช่วยลดความดันโลหิตสูง ขับลมในลำไส้แก้ปวดข้อ ปวดเมื่อย ฟกช้ำจากหกล้ม ขับน้ำ แก้โรคทางเดินปัสสาวะ นิ่ว ขับปัสสาวะ ประจำเดือนมาผิดปกติ รักษาเกลื้อน แก้อาการขัดเบา

48. กะเพรา สรรพคุณ แก้อาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องอืดเฟ้อ แน่จุกเสียดและปวดท้อง แก้ไอและขับเหงื่อ ขับพยาธิ ลดไข้ ขับน้ำนมในสตรีหลังคลอด เป็นยาอายุวัฒนะ เป็นยารักษาหูด กลากเกลื้อน ด้านเชื้อรา เป็นยาสมุนไพร ใช้ไล่ หรือฆ่ายุง ไล่แมลงวันทอง

(สมุนไพรใกล้ตัว. [Online]. 2015)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ภาพที่ 5 ที่มา:มณฑิเยร บุนญา

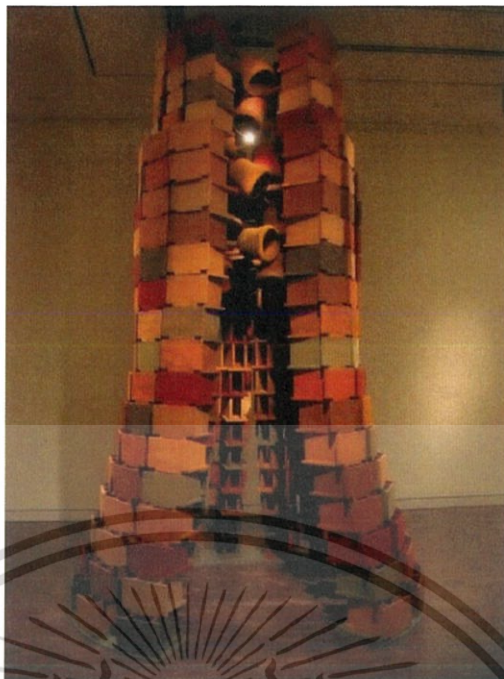
เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/asp-bin/viewgallery.aspx?newsid=9560000051255&imageid=2640745>

เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560

มณฑิเยร บุนญา เป็นศิลปินร่วมสมัยชั้นนำที่ศึกษาในประเทศไทย, ฝรั่งเศสและอิตาลี ผู้ยืนอยู่ในฐานะของ ศิลปินแห่งศิลปิน (Artist of the Artist) ได้ลาตบจากโลกแห่งการมีชีวิตอยู่ไปอย่างไม่มีวันกลับ ด้วยโรคมะเร็งร้ายที่เขาต้องทนทุกข์ทรมานอยู่กับมันนานเกือบ 2 ปี และในที่สุดเขารู้วันพฤหัสบดีที่ 17 สิงหาคม 2543 ลมหายใจสุดท้ายก็ได้ออกจากร่างของเขาไปด้วยวัยเพียง 47 ปี ซึ่งเร็วเกินไปไปกับพลังและผลึกแห่งความคิด ปัญญาของการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดช่วงชีวิตอันแสนสั้นของเขานั้น มีเรื่องราวความป่วยไข้มาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ก่อนหน้านั้นภรรยาที่รักของเขาก็ล้มป่วยลงด้วยโรคมะเร็งและเสียชีวิตก่อนเขาไปไม่กี่ปี โดยมีลูกชายคนเดียวเป็นพยานความรักของชีวิต

ข้าพเจ้าสนใจการทำงานศิลปะของเขาตั้งแนวคิดทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการรักษา สวดมนต์และการทำสมาธิ เขาเป็นที่รู้จักดีที่สุดสำหรับการทำงานของเขาในประติมากรรมและการติดตั้งซึ่งเขารวมวัสดุอุตสาหกรรมและพบว่าที่ทันสมัยด้วยสารอินทรีย์ใช้ในศิลปะแบบดั้งเดิมของไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6 ที่มา: Temple of the Mind : Sala for the Mind

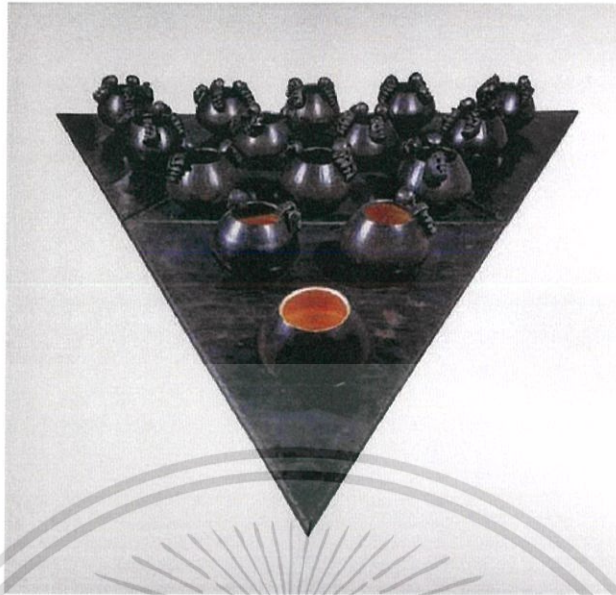
เข้าถึงได้จาก <http://prepositionmag.com/article/sala-for-the-mind/>

เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าสนใจการสร้างสรรค์งานสื่อผสมและศิลปะจัดวาง (Installation Art & Sculpture) ของเขาเป็นการใช้วัสดุรูปแบบ และเนื้อหาเรื่องราวความเชื่อในรูปแบบไทยชนบทและจินตนาการผ่านพุทธปรัชญา นอกจากนี้จะสะท้อนถึงความเชื่อด้านศาสนา วัฒนธรรมแบบพุทธศาสนา และอิทธิพลทางศิลปะทั้งของด้านตะวันออกและทางตะวันตกของตัวศิลปินเองแล้ว ยังก่อให้เกิดกระแสการพัฒนาเชิงความคิดแนวศิลปะร่วมสมัย (Contemporary Art) ที่มีทั้งความเป็นสากลและแทรกเนื้อหา วัฒนธรรมของความเป็นไทยได้อย่างสมบูรณ์

ผลงานประติมากรรมที่ใช้กล่องไม้จัดเรียงตั้งซ้อนกันขึ้นไปเป็นทรงสูงที่มีช่องให้สามารถเดินเข้า ดูแล้วเหมือน บ้าน กระจัง ภาชนะ ก่อสร้างไม้ที่บรรจุไปด้วยพืชสมุนไพรซึ่งมีคุณสมบัติเป็นยารักษา และใช้กลิ่นบำบัดโรค เขาแขวนชิ้นงานรูปทรงระฆังไว้ภายในเพื่อแสดงถึงที่ว่างและเวลานอกเหนือจากรูปทรง ศิลปินยังพยายามสื่อความรู้สึก ส่งต่อความคิดเชิงนามธรรมถึงผู้ชม ให้รู้สึกเหมือนถูกเชิญเข้าไปมีส่วนร่วมในการเฝ้ารักษาร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ สังเกตได้จากการจัดการพื้นที่ภายในที่โอบล้อม เปรียบเสมือนประติมากรรมสถานที่จำลองแห่งนี้ปราศเป็นที่บำบัดรักษา งานศิลปะสื่อผสมในการรับรู้ทั้งทางการมองดูในทัศนศิลป์ เรื่องราว วัฏจักรของชีวิต ไปถึงการ ได้กลิ่นจากผลงานศิลปะซึ่งเป็นการเชิญเชิญให้คนดูเข้ามาสัมผัส และสร้างประสบการณ์ร่วมกับชิ้นงานศิลปะนอกเหนือจากรูปธรรมที่มองเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7 ที่มา: “โอม” โดยมณฑิธร บุญมา, ดินเผาเทอร์ราคอตตารูปบาตร 15 ลูก, พ.ศ. 2535
 เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/worldexhibits/posts/499625020200914:0>
 เขียนโดย โลกในนิทรรศการ - World in Exhibits
 เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ข้าพเจ้ามีความสนใจในด้านแนวความคิดและเทคนิคจากการทำดินเผาเทอร์ราคอตตาที่สามารถแสดงความรู้สึกได้อย่างดี งานรูปบาตรพระ 15 ลูก ทั้งหมดเรียงบนแผ่น โลหะหนาหนักรูปสามเหลี่ยม ในจำนวนนี้ 4 ลูก ในบาตรทาสีทองเปลวสุกสว่าง รูปทรงรายนิ้วมือจับดินเผาติดอยู่ที่ขอบบาตร 14 ลูก ไล่เรียงจากมากไปหาน้อย มีบาตรไม่มีรายนิ้วมือเพียงลูกเดียว สีทองเปลวสุกปลั่งที่สุดตรงสุดมุมสามเหลี่ยม

“เมื่อภรรยาของเขาเริ่มป่วย หัวข้อเกี่ยวกับความว่าง เปล่งวาง และความตาย ได้กลายเป็นประเด็นสำคัญทางศิลปะสำหรับเขา

“อ.มณฑิธรเคยเขียนไว้ว่า เขานึกถึงพื้นที่ในบาตร เขาอยากที่จะอยู่ในพื้นที่ว่างนั้น ที่ซึ่งแยกเขาออกมาจากโลกภายนอก ดังนั้นเขาอยากที่จะเพ่งจิตไปอยู่ภายในบาตรพระ เขากล่าวว่าความคิดที่นำเอาบาตรมาทำเป็นงานศิลปะเกิดขึ้นเมื่อเขามองตนเองว่า รูปทรงอะไรที่เขาต้องการ เขาทิ้งในรูปทรงของบาตรพระ ที่เป็นทั้งอินทรีรูปและเรขาคณิต และยังคงคลุมเครือ ก้นที่โค้งมนกลับทำให้บาตรสามารถตั้งอยู่โดยตัวมันเองได้”

“บางคนอาจศึกษาลายไทย ผมก็เข้าใจว่ามันเป็นเรื่องของศาสนา แต่ผมไม่ได้ทำเรื่องศาสนา และผมไม่สนใจ ผมไม่สามารถใช้ฟูกันเบอร์ศูนย์นั่งตัดเส้นได้”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

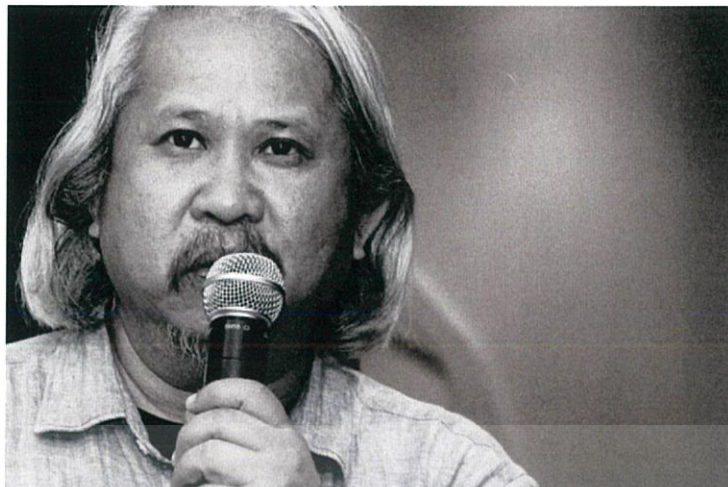
“มณฑิเรยเคยให้สัมภาษณ์ไว้เมื่อครั้งแสดงงานชุด เรื่องราวจากท้องทุ่ง ปี 2532 แต่เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป ภรรยาของเขาป่วยหนัก ทั้งคู่หันไปพึ่งทั้งแพทย์แผนปัจจุบัน ความเชื่อทางศาสนาและอำนาจลึกลับ ความคิดทางศิลปะของมณฑิเรยเริ่มเกี่ยวข้องกับศาสนาและวิถีชีวิตส่วนตัวในขณะนั้นมากขึ้นเรื่อยๆ แม้ว่าผลงานศิลปะและข้อเขียนของเขาจะบ่งบอกถึงแรงบันดาลใจบางส่วนจากพุทธศาสนาอย่างชัดเจน แต่เขาก็ปฏิเสธว่าผลงานของเขาเป็น “พุทธศิลป์”

“...ผลงานของข้าพเจ้ามิใช่เป็นผลงานพุทธศิลป์อย่างแน่นอน ข้าพเจ้าปรารถนาให้ผลงานของข้าพเจ้าเป็นสิ่งที่แสดงเนื้อหา ความหมายอันเกิดจากรูปลักษณ์ของรูปร่าง น้ำหนัก ความสมดุล และส่วนต่างๆ ที่เป็นส่วนที่สามารถเห็นได้จากสิ่งต่างๆ ที่ข้าพเจ้าได้สร้างเป็นผลงานขึ้น ...หาก मैंพบว่ามีผลงานของข้าพเจ้าแสดงความหมายและสาระของพุทธปรัชญา นั่นก็เป็นเพราะความเป็นสังฆธรรมที่องค์พระพุทธรูปเจ้าค้นพบนั้น ได้เป็นสากลที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสาระแห่งความเป็นไปของการมีอยู่ การปรากฏและการแปรเปลี่ยนสูญสลายของสรรพสิ่ง ซึ่งเป็นสาระสำคัญของผลงานของข้าพเจ้าก็ได้ ...พุทธศาสนานั้น สำหรับข้าพเจ้าแล้ว เป็นส่วนที่หล่อหลอมมโนคติและทัศนคติที่มีต่อโลก ชีวิตและศิลปะ

“คำว่า “ตายก่อนดับ” ที่เป็นส่วนหนึ่งของชื่อนิทรรศการ ตายก่อนดับ: การกลับมาของ มณฑิเรย บุญมา (จัดแสดงระหว่าง 17 กุมภาพันธ์ถึง 20 เมษายน 2548 ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ) มีที่มาจากคำสอนทางศาสนาของท่านอาจารย์ ชยสาโร ภิกขุ “ตายก่อนตาย ทำไม?” สิ่งที่เหมาะสมให้ “ตายก่อน” คือ การตายจากกิเลสและความยึดมั่นถือมั่น เป็นการสอนให้รู้จักปล่อยวาง งานศิลปะที่มณฑิเรย บุญมาทำ คือการบำบัดเยียวยารักษาจิตใจ เป็นการพยายามที่จะสร้างวัตถุทางศิลปะเพื่อให้หลุดพ้นไปจากความยึดมั่นถือมั่นในสังขาร หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการ ตายก่อนดับก่อนที่มณฑิเรยจะดับไปจริงๆ ในปี 2543”ผู้ล่วงลับด้วยวัยเพียง 47 ปี จากโรคมะเร็งเช่นเดียวกับภรรยา ทั้งหมดนี้เป็นเพียงเสี้ยวเดียวของผลงาน ความคิด และชีวิตของ มณฑิเรย บุญมา ศิลปินไทยผู้มีบทบาทสำคัญในการบุกเบิกการสร้างงานสื่อผสมสมัยใหม่ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์จากชนบทไทย อาทิ ดิน ทราย สมุนไพร ถ่าน ไข่ขาว แป้งข้าวเจ้า ผงพริกไทยกับเนื้อหาพุทธปรัชญา ก่อเกิดเป็นศิลปะสื่อผสมที่ทั้งเป็น “ไทย” และ “สากล” ในเวลาเดียวกัน จนได้รับการยกย่องในระดับนานาชาติ อีกทั้งยังเป็นงานศิลปะที่มีความสมถะ แต่คมคายอย่างลึกซึ้ง ดังที่ศิลปินน้อยคนนักจะทำได้

หมายเหตุ: ข้อความในเครื่องหมายคำพูดข้างต้นคัดลอกจากสูจิบัตรนิทรรศการ ตายก่อนดับ การกลับมาของ มณฑิเรย บุญมา, ปี 2548

(ตายก่อนดับ[Online]. 2560)

ภาพที่ 8 ที่มา:สมลักษณ์ ปันติบุญ

เข้าถึงได้จาก <http://www.tcdc.or.th/articles/design-creativity/18000/#POP-TALK--ปั้นดินให้เป็นดาว...สร้างค่าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น-โดย-อ-สมลักษณ์-ปันติบุญ-ศิลปินเครื่องปั้นดินเผา-คอยดินแดง->

เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560

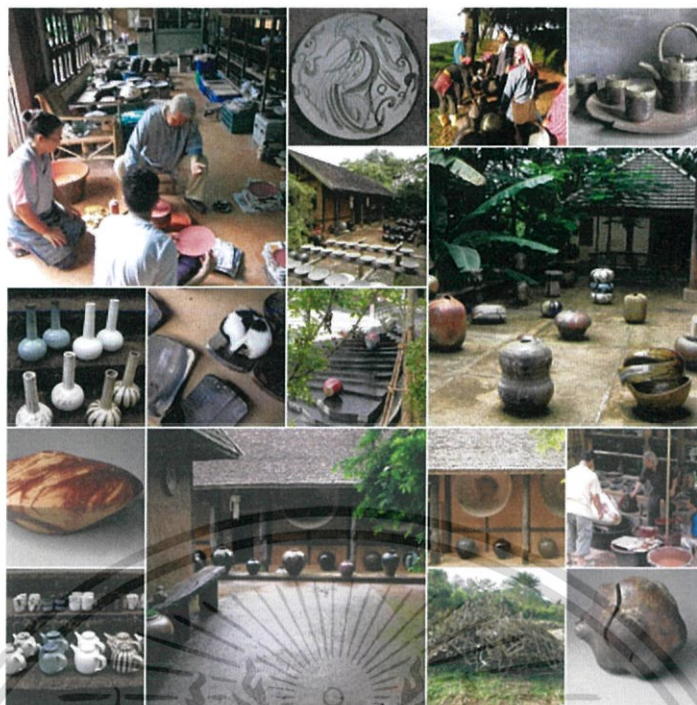
สมลักษณ์ ปันติบุญ ใช้ชีวิตบนคอยดินแดงจังหวัดเชียงราย สร้างสรรค์งานเครื่องปั้นดินเผามาร่วมสองทศวรรษ จากพื้นที่ที่เคยแห้งแล้ง ทุกวันนี้กลับชุ่มชื้นเขียวจีด้วยต้นไม้ที่อาจารย์หมั่นปลูกอย่างสม่ำเสมอ ไม่ต่างจากเรือนพักและพื้นที่ทำงานของอาจารย์ที่ก็ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ มีการนำดินมาทำเป็นผนังบ้าน ปล่อยให้ต้นไม้แทรกตามกระเบื้องมุงหลังคา สร้างความสมดุลกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกับสภาพแวดล้อม

วิถีการดำเนินชีวิตเช่นนี้ได้ถูกประยุกต์มาสู่การออกแบบเครื่องปั้นดินเผาของ อ.สมลักษณ์ เช่นกัน มันเป็นส่วนผสมที่ลงตัวของความเป็นไทย เสน่ห์ความเป็นญี่ปุ่น และความร่วมสมัยที่สะท้อนชัดถึงวิถีแห่งธรรมชาติ (และการเคารพในสภาพแวดล้อมตามแบบฉบับของ ZEN')

อ. สมลักษณ์ เปรียบเทียบงานสร้างสรรค์เครื่องปั้นดินเผาว่า “คล้ายกับการปรุงอาหาร” เหตุเพราะผู้ทำงานจะต้องเข้าใจในส่วนผสมทั้งหมดก่อนจะเริ่มลงมือทำ

“เราต้องเข้าใจถ่องแท้ว่า ดิน สีนแร่ ชี้เถ้า ฯลฯ ที่นำมาใช้นั้นมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างไร วัตถุดิบส่วนมีความสวยงามในตัวเอง และสามารถนำมาใช้ได้หมด นอกจากเรื่องเนื้อดินแล้วเราก็ต้องเรียนรู้ถึงกรรมวิธีการเคลือบด้วย เช่น ชี้เถ้าจากฟางข้าวจะให้สีฟ้าที่สดใส ชี้เถ้าจากใบไม้จะให้สีเหลืองอุ่นๆ วัตถุดิบทุกอย่างรอบตัวเรานำมาสร้างงานได้หมด และการเรียนรู้ที่ดีที่สุดก็คือการนำวัตถุดิบเหล่านั้นมาทดลองเผาจริง!”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 9 ที่มา:จากวัตถุดิบใหม่ๆ

เข้าถึงได้จาก <http://www.tcdc.or.th/articles/design-creativity/18000/#POP-TALK-ปั้นดินให้เป็นดาว...สร้างค่าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น-โดย-อ-สมลักษณ์-ปิ่นดินบุญ-ศิลปินเครื่องปั้นดินเผา-คอยดินแดง-> [Online]

เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ข้าพเจ้าสนใจเทคนิควัสดุสีน้ำตาลต่างๆของชิ้นงานที่ได้จากการใช้วัสดุธรรมชาติมาทดลอง เหล่านี้ได้ถูกนำไปประดับตกแต่งเป็นส่วนหนึ่งของอาคาร เหมือนดั่งเช่นยุงข้าวที่มีผนังตกแต่งด้วยเศษเครื่องปั้นดินเผา จนเสมือนว่ามันเป็น “งานศิลปะชิ้นเอก” ในตัวของมันเอง

ปัจจุบันนี้ ผลงานเครื่องปั้นดินเผาของ อ.สมลักษณ์ มีทั้งที่เป็นงานศิลปะ และเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้จริงได้ในชีวิตประจำวัน (เช่น โอ่ง ไห ถ้วย ถาด จาน ชาม และกาน้ำ) โดยทุกชิ้นล้วนเป็นงานที่สร้างสรรค์ด้วยมือ ใช้วัตถุดิบธรรมชาติที่หาง่ายในท้องถิ่น (ไม่ว่าจะเป็นเนื้อดินแดง กิ่งไม้ ใบไม้ ฟางข้าว ฯลฯ) ซึ่งเราจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผลงานเหล่านี้เน้นการสะท้อนถึงความเป็นธรรมชาติในตัวตน ไม่ใช่การทำงานตามเทรนด์แฟชั่น ที่สำคัญการใช้วัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่นนั้น นอกจากจะช่วยลดต้นทุนให้ต่ำลงแล้ว ยังถือเป็นการสร้างอัตลักษณ์ให้กับผลงานในทางหนึ่งด้วย (เหมือนดั่งที่ดินแดงได้กลายเป็นอัตลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผา “คอยดินแดง” ไปแล้วนั่นเอง)

¹(ปั้นดินให้เป็นดาว. [Online]. 2014)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรท้องถิ่นที่ใช้เป็นตัวยารักษาโรคมะเร็ง ออกเป็นผลงานศิลปะผ่านรูปแบบงานประติมากรรมในรูปแบบทรงของสมุนไพร ที่มีนุชย์ต้องการ แสวงหาทางเลือกในการดูแลรักษาสุขภาพ โดยใช้เครื่องปั้นดินเผาที่ทำมาจากดินซึ่งให้แสดง ความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติและมีกลิ่นของพืชสมุนไพรบำบัดรักษา เพราะในสังคมปัจจุบันเกิด ภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมจึงมีผู้คนจำนวนมากช่วยในการรักษาโรคและผ่อนคลายจิตใจได้เป็นอย่างดี ด้ด้วยกลิ่นบำบัด ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณค่าธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ในชุดนี้ การใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรท้องถิ่นที่ใช้เป็นตัวยารักษาโรคมมาแสดงออกเป็นผลงานศิลปะผ่านรูปแบบงานประติมากรรมในรูปทรงของสมุนไพร ที่มนุษย์ต้องการแสวงหาทางเลือกในการดูแลรักษาสุขภาพประโยชน์ต่อมนุษย์ โดยใช้เทคนิคเครื่องปั้นดินเผาที่มีวัสดุทำมาจากดินทำให้แสดงความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติและมีกลิ่นของพืชสมุนไพรบำบัดรักษา

3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพที่ 10 ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 11 ภาพร่างชิ้นที่ 2 ชุดที่ 1

ภาพที่ 12 ภาพร่างชิ้นที่ 3 ชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 13 ภาพร่างชิ้นที่ 4 ชุดที่ 1

ภาพที่ 14 ภาพร่างชิ้นที่ 5 ชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 15 ภาพร่างชิ้นที่ 6 ชุดที่ 1

ภาพร่างชุดที่ 1

ได้แนวความคิดมาจากการที่ข้าพเจ้าเห็นว่าปัจจุบันมีความตื่นตัวเรื่องการดูแลสุขภาพ และความงามจึงมีความตระหนักถึงการใช้พืชสมุนไพร หรือสารที่สกัดจากธรรมชาติ เพราะมีความปลอดภัยมากกว่าการใช้สารเคมีสังเคราะห์ และมีผลข้างเคียงที่เป็นอันตรายน้อยกว่าหรือไม่มีเลย นอกจากนี้ มีการสนับสนุนให้วิจัยประโยชน์จากพืชสมุนไพร เพื่อใช้ในการบำบัดรักษา น้ำมันหอมระเหยเป็นสารเคมีที่สกัดได้จากพืช ถูกนำมาประยุกต์ใช้งานด้านสุขภาพและความงามเช่นกัน โดยเฉพาะกลิ่น และสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป ขึ้นกับชนิดของพืช นำมาใช้บำบัดรักษาทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์

ได้นำภาพร่างชิ้นที่ 6 ไปทำงานจริง เพราะนำสมุนไพรใกล้ตัวมาเสนอเป็นมะกรูดที่หาได้ง่ายมีลักษณะกลิ่นหอมเฉพาะออกเป็นช่อตามซอกใบที่ปลายกิ่ง โคนกลีบดอกติดกัน ผลเป็นรูปทรงกลมหรือรูปไข่ โคนผลเรียวเป็นจุก ลักษณะของผิวขรุขระ แล้วมีราก ใบ ผล ผิวจากผลใช้เป็นยาบำบัดรักษาสุขภาพได้จริง

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพที่ 16 ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชุดที่ 2

ภาพที่ 17 ภาพร่างชิ้นที่ 2 ชุดที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

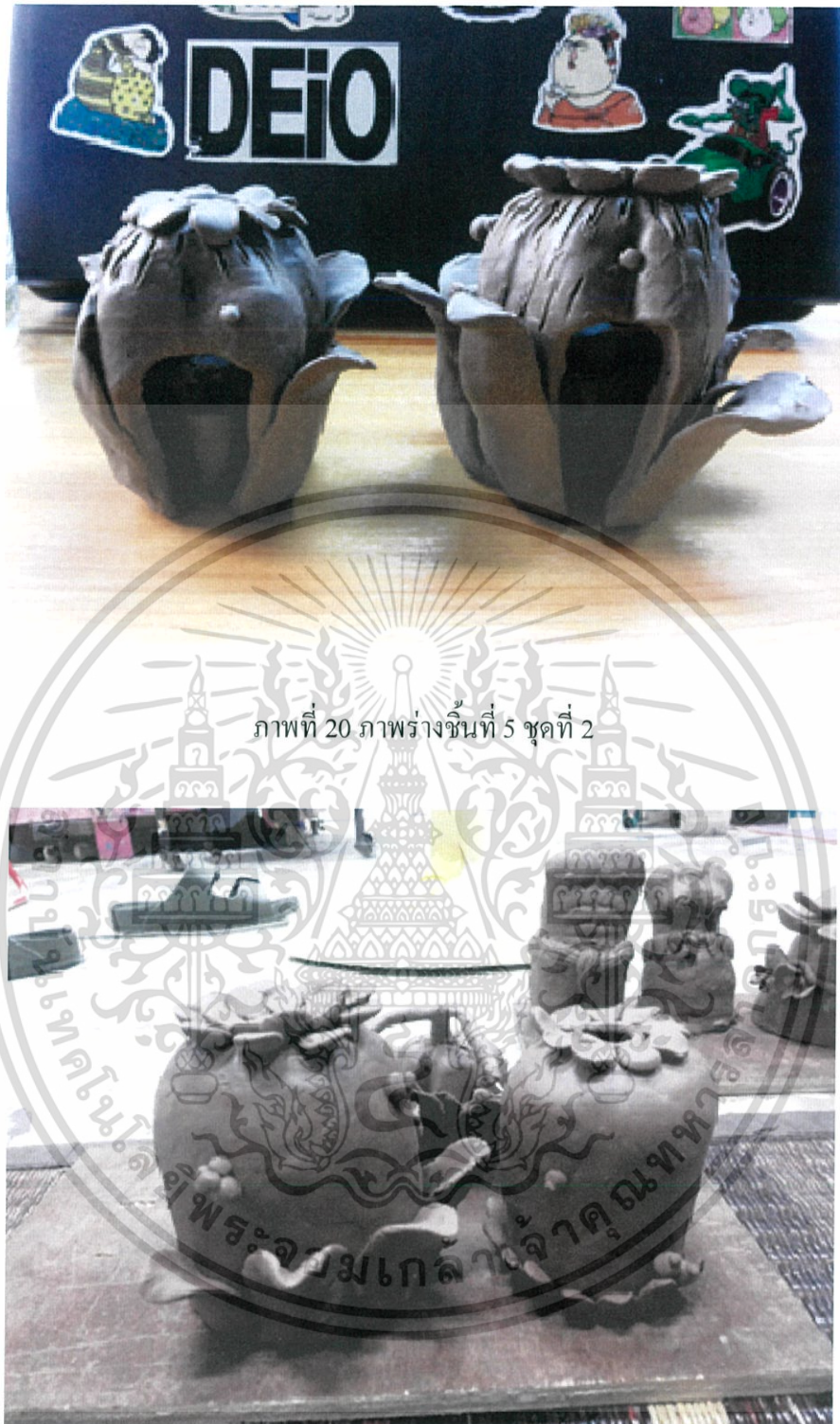

ภาพที่ 18 ภาพร่างชิ้นที่ 3 ชุดที่ 2

ภาพที่ 19 ภาพร่างชิ้นที่ 4 ชุดที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 20 ภาพร่างชิ้นที่ 5 ชุดที่ 2

ภาพที่ 21 ภาพร่างชิ้นที่ 6 ชุดที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

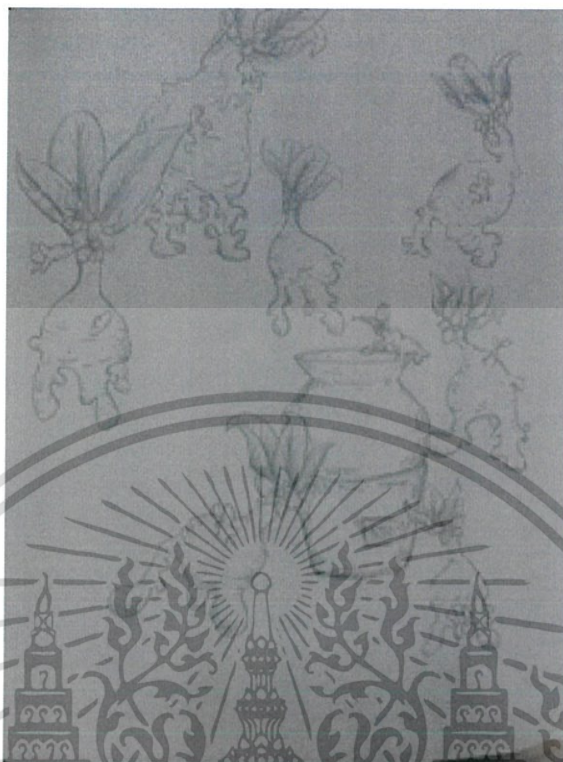
ภาพร่างชุดที่ 2

ได้แนวความคิดมาจากการอบสมุนไพรที่เป็นการล้างสารพิษอีกวิธีหนึ่งที่ใช้กันมานานแล้ว คือการใช้ความร้อนบำบัดนั่นเอง ซึ่งเดิมทีการอบสมุนไพรจะใช้ในหม้อสุตรี ที่คลอเคลือบใหม่ ๆ ซึ่งจะต้องอาบน้ำร้อน คั้นน้ำร้อนที่เป็นน้ำต้มสมุนไพร และนอนอย่างไฟบนแคร่ไม้ไผ่ที่ปูรองพื้นด้วยสมุนไพร แต่มาสมัยนี้ได้มีการพัฒนาเป็นตู้อบความร้อนแบบชานาหรือจะเป็นการใช้ส้อมไก่อมาตัดแปลงตัดผ้าเพื่อไม่ให้ควันยาออกและให้มนุษย์ได้เข้าไปอบตัวอยู่ในนั้น ข้าพเจ้าจึงนำมาสร้างเป็นงานประติมากรรมดินเผาด้วยรูปทรงสมุนไพรบนโครงสร้างเหล็ก

ได้นำภาพร่างชิ้นที่ 3 ไปทำงานจริง เพราะด้วยรูปทรงจากส้อมไก่อจึงมีแนวความคิดใช้เป็นที่อบตัวและนำรูปทรงของสมุนไพรมาตัดทอน โดยการนำเอกลักษณ์ของพืชสมุนไพรมาปั้นประกอบสร้างด้วยดินเผาให้ดูสวยงามและหน้าเข้าไป

ภาพร่างชุดที่ 3

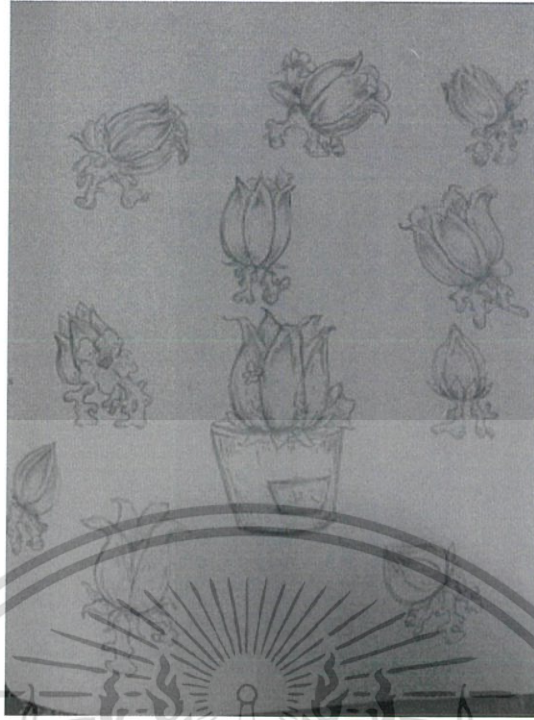

ภาพที่ 22 ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชุดที่ 3

ภาพที่ 23 ภาพร่างชิ้นที่ 2 ชุดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 24 ภาพร่างชิ้นที่ 3 ชุดที่ 3

ภาพที่ 25 ภาพร่างชิ้นที่ 4 ชุดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 26 ภาพร่างชิ้นที่ 5 ชุดที่ 3

ภาพที่ 27 ภาพร่างชิ้นที่ 6 ชุดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 3

ข้าพเจ้าได้แนวความคิดมาจากเครื่องบดยาสมุนไพรในสมัยก่อนที่แพทย์แผนโบราณใช้กัน มักมีลักษณะทำเป็นรางในการบดนั้นเพื่อไม่ให้ยาหก วิธีการบดผู้บดจะต้องโยกค้ำเพื่อให้ลูกกลิ้งบดสมุนไพรจนเป็นผงยาที่มาจากธรรมชาติ พืช สัตว์ แร่ธาตุจากธรรมชาติ ที่มนุษย์นำมาแปรรูปด้วยเครื่องบดสมุนไพรจนกลายเป็นยารักษาโรค ทำให้ข้าพเจ้าออกแบบภาพร่างชุดนี้เป็นรูปทรงรางบดยาที่ถูกดัดแปลงยืดออกให้ดูยาวและมีตัวสมุนไพรที่จะถูกบดเป็นยารักษาโรคอยู่ด้านบน

ได้นำภาพร่างชิ้นที่ 5 ไปทำงานจริง เพราะรูปทรงการดัดแปลงเครื่องบดยาให้ดูยืดเว้าโค้งนั้นเหมือนเกมส์แข่งเป่าดินน้ำมันดูสนุกสนานน่าเล่น และมีท่าทางรูปทรงของสมุนไพรมาอยู่ในเครื่องบดยา

3.2 กระบวนการสร้างงาน

วัสดุในการทำงานเครื่องปั้นดินเผามีดังนี้

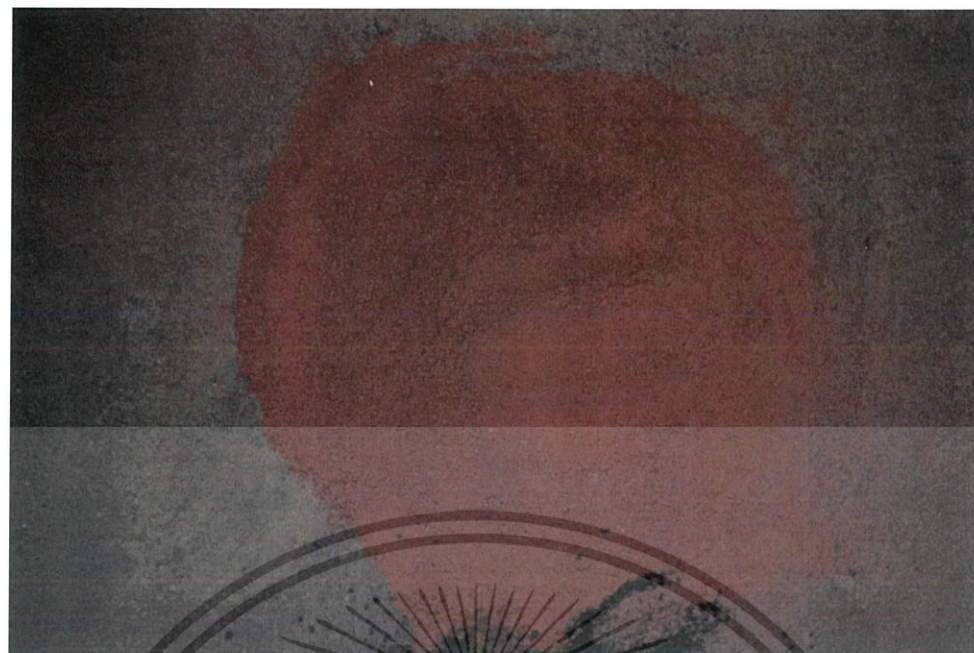
1. ขั้นตอนแรกนำดินมาผสมทราย

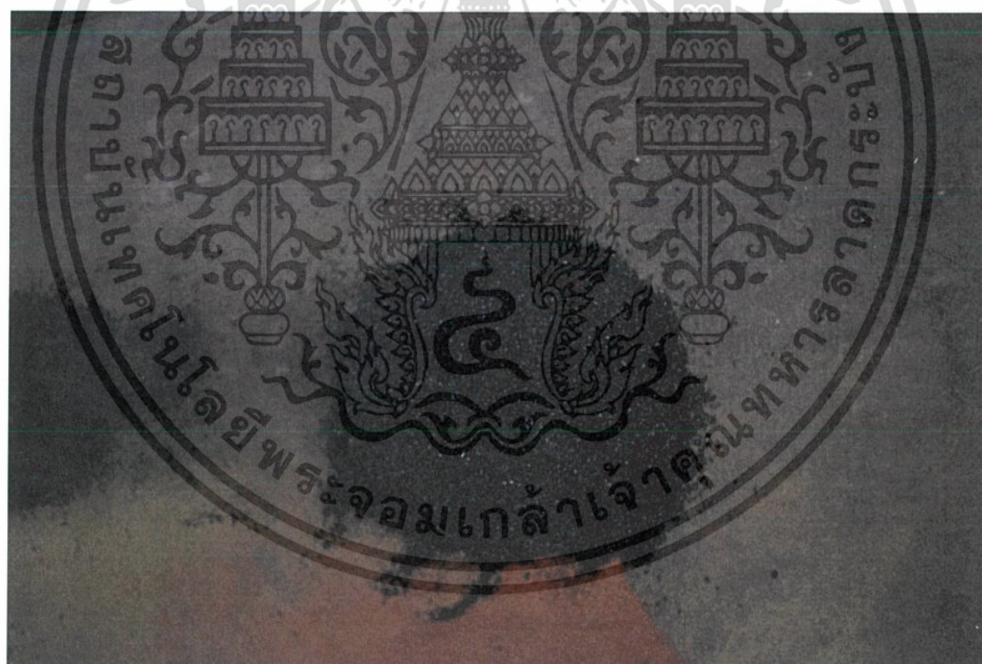
ภาพที่ 28 ภาพดินปากเกร็ด

ภาพที่ 29 ภาพทรายละเอียด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

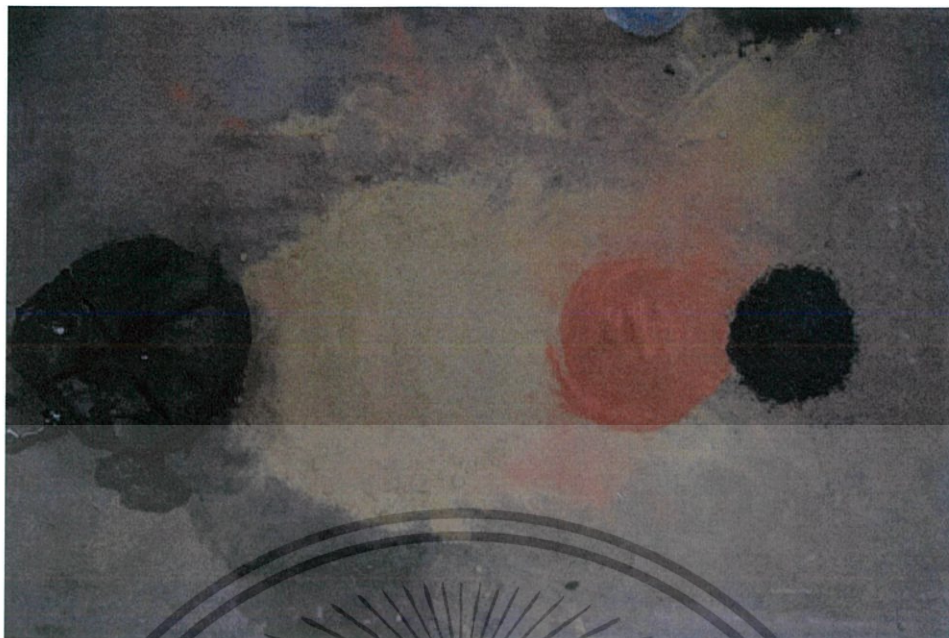

ภาพที่ 30 ภาพผงอิฐ

ภาพที่ 31 ภาพผงเหล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 32 ภาพส่วนผสม

ภาพที่ 33 ภาพตอนนวดส่วนผสมแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 34 ภาพเครื่องมือไม้

ภาพที่ 35 ภาพตะแกรงร้อนทราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 36 ภาพอิฐตัว I ทนไฟ

ภาพที่ 37 ภาพกระเบื้องทนไฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 38 ภาพเตาเผา

ภาพที่ 39 ภาพตัววัดอุณหภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการทำงานชุดที่ 1

ภาพที่ 40 ภาพปั้นดินเริ่มต้นจากส่วนล่างสุดขึ้นไปทีละชั้น จนเกิดเป็นรูปทรง

ภาพที่ 41 ภาพปั้น โดยทิ้งให้ส่วนล่างของชิ้นงานค่อยแข็งตัวเพื่อรับน้ำหนักของชิ้นงานด้านบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 42 ภาพชิ้นงานส่วนด้านบน

ภาพที่ 43 ภาพชิ้นงานเล็กที่จะวางรอบชิ้นใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 44 ภาพชิ้นงานเล็กที่วางรอบชิ้นใหญ่

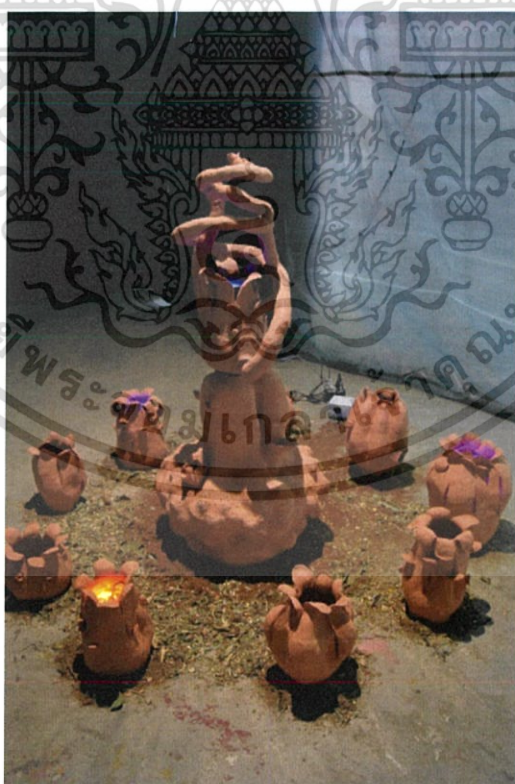

ภาพที่ 45 ภาพนำชิ้นงานไปเผาที่อุณหภูมิ 900 องศา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 46 ภาพนำชิ้นงานใส่น้ำและเครื่องทำวันปรับอากาศเพื่อให้เกิดบรรยากาศสดชื่น

ภาพที่ 47 ภาพชิ้นงานเสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการทำงานชุดที่ 2

ภาพที่ 48 ภาพ โครงสร้างส้อมเหล็ก

ภาพที่ 49 ภาพตีค้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 50 ภาพปั้นดินเป็นแผ่น

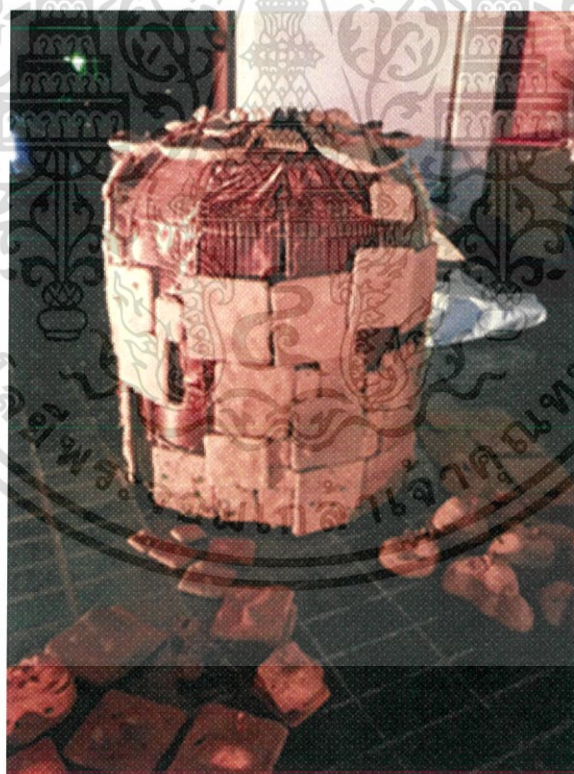

ภาพที่ 51 ภาพนำชิ้นงานไปเผาที่อุณหภูมิ 900 องศา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 52 ภาพชิ้นงานที่เผาเสร็จแล้ว

ภาพที่ 53 ภาพผูกประกอบชิ้นงานดินเผา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 54 ภาพติดผ้าทางเข้าสู่สมณไพร

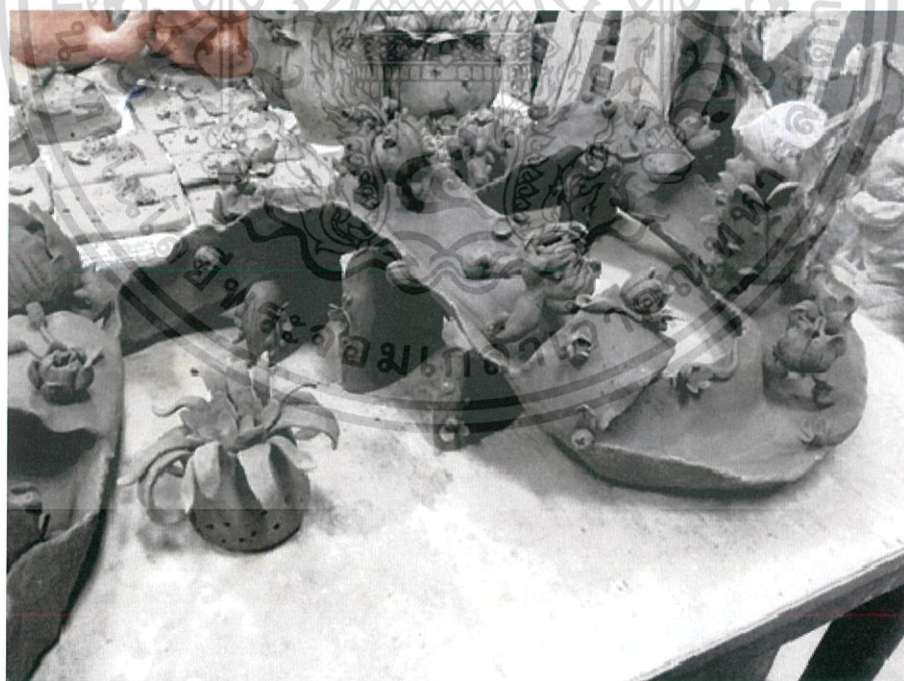
ภาพที่ 55 ภาพชิ้นงานเสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการทำงานชุดที่ 3

ภาพที่ 56 ภาพปั้นดิน เป็นรูปทรงของรางบดสมุนไพรม

ภาพที่ 57 ภาพปั้นดิน เป็นรูปทรงของสมุนไพรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 58 ภาพนำชิ้นงาน ไปเผาที่อุณหภูมิ 900 องศา

ภาพที่ 59 ภาพชิ้นงานที่เผาเสร็จแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 60 ภาพประกอบชิ้นงาน

ภาพที่ 61 ภาพชิ้นงานเสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมใน 3 ชั้นนี้ ข้าพเจ้าประกอบไปด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ
ธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวของชิ้นงานที่สื่อถึงคุณประโยชน์ของสมุนไพรที่คนโบราณคิดค้น
สืบต่อกันมาถูกพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จากข้อมูลที่ศึกษาความเป็นอยู่ของผู้คนในสมัยก่อนจนถึง
ปัจจุบัน ผ่านการแสดงออกทางด้านงานประติมากรรมรูปแบบเครื่องปั้นดินเผา

4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม

ผลงานเกิดขึ้นจากการค้นคว้าหาข้อมูลแล้วรวบรวมมาวิเคราะห์ ซึ่งแต่ละส่วนมีหน้าที่และ
ความสำคัญแตกต่างกัน เมื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานในแต่ละส่วนก็แสดงผลออกมาตามที่
ต้องการผ่านองค์ประกอบศิลป์และอารมณ์ความรู้สึกทางด้านเนื้อหาอย่างสมบูรณ์

4.1.1 เรื่องราว (Subject)

ผลงานชุดนี้มีเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาเรื่องสมุนไพรและคุณค่าของธรรมชาติ

4.1.2 เนื้อหา(Content)

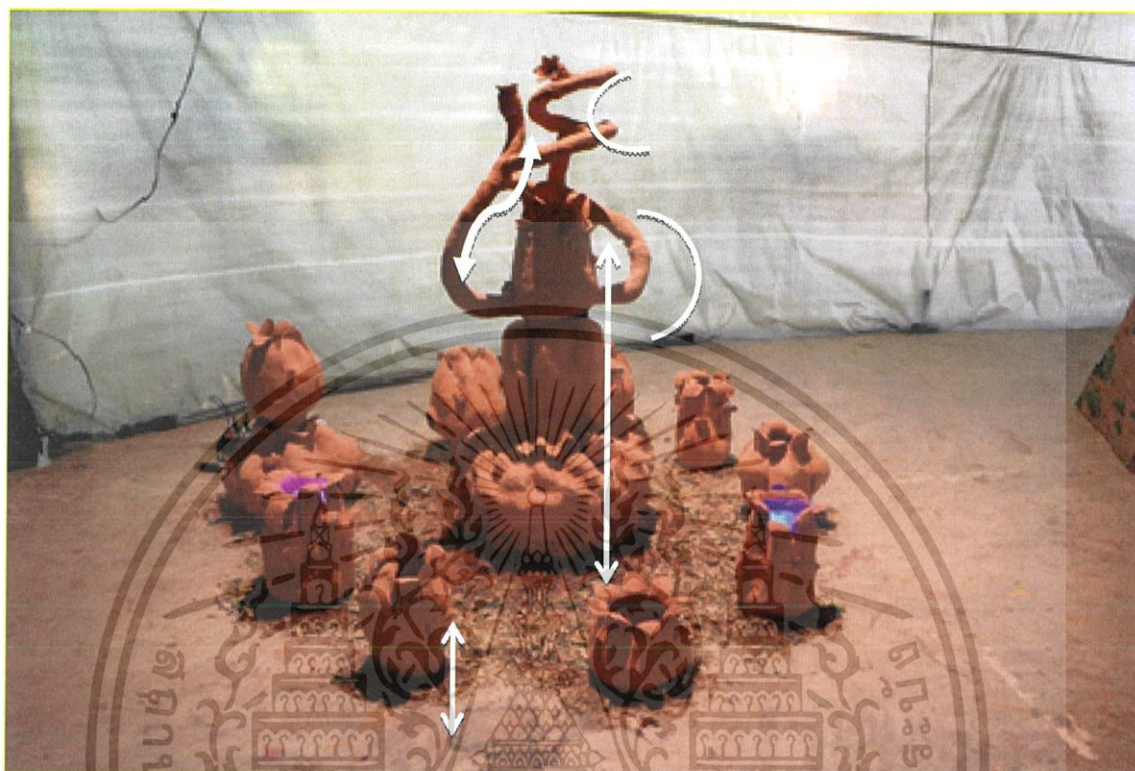
มีเรื่องราวเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสุขภาพของคน เพราะในสังคมปัจจุบันเจอสิ่งแวดล้อมที่
เป็นมลพิษส่วนใหญ่การดำรงชีวิตจึงยากขึ้นและดูเหมือนว่าจะลำบากขึ้นทุกวัน จึงต้องอาศัย
ธรรมชาติบำบัด จากที่ห่างไกลก็ต้องพึ่งอาศัยภูมิปัญญาที่ถูกพัฒนาแล้วมาปรับใช้ให้เข้ากับ
เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้สังคมในปัจจุบันให้ความสำคัญกับธรรมชาติมากขึ้น

4.1.3 การแสดงออก(Expression)

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มีการแสดงออกทางด้านภูมิปัญญาผ่านกระบวนการคิดค้นพัฒนา
มาสร้างเป็นรูปทรงงานประติมากรรมประกอบขึ้นจากดินเผาโดยมีรูปทรงของสมุนไพรและส่วน
ต่างๆจัดเป็นองค์ประกอบศิลป์

4.2 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

ผลงานชิ้นที่ 1 เส้น (Lines)

ภาพที่ 62 ภาพแสดงการวิเคราะห์เส้นของผลงานชิ้นที่ 1

เส้น หมายถึง สิ่งที่ประกอบขึ้นเป็นรูปร่าง รูปทรง หรือแสดงขอบเขตในทางทัศนศิลป์ เส้นมีหลายชนิด ได้แก่ เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นหยัก เส้นขด เส้นแต่ละชนิดจะให้ความรู้สึกต่าง ๆ กัน เช่น ตรงให้ความรู้สึกสงบ เรียบ เส้นโค้งให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว นุ่มนวล เป็นต้น (มานพ ถนอมศรี, 2546: 46)

เส้นที่เกิดจากรูปทรงของตัวงานจีนบนเป็นเส้น โค้งวนทำให้มีความรู้สึกถึงอิสระและเป็นธรรมชาติ คล้ายกับเถาวัลย์

เส้นที่เกิดจากแสงเงาในตัวงาน ทำให้ภาพดูมีความเคลื่อนไหวและลดความแข็งของตัวงาน

เส้นที่เกิดจากรูปทรงเมื่อสังเกตภาพรวมของตัวงาน จะเห็นได้ชัดว่าเส้น มีบทบาทในการกำหนดผลงานให้ดูมีความอิสระสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 1 รูปทรง (Forms)

ภาพที่ 63 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรงของผลงานชิ้นที่ 1

รูปทรง(Forms) หมายถึง รูปทรงที่มีความกว้าง ความสูง ความยาวหรือความลึก รูปทรงที่จับต้องได้ที่เรียกว่ารูปทรงสามมิติจริงซึ่งประกอบไปด้วยมวลปริมาตร เช่น รูปทรงของสถาปัตยกรรมต่าง ๆ รูปทรงของงานประติมากรรม (ชัยชาญ จันทร์ศรี, 2552: 51)

จากภาพ คือ รูปทรงกระบอกที่มีขนาดแตกต่างกันของดินเผา เพื่อให้เกิดความหลากหลาย และมีการเชื่อมโยงรูปทรงที่คล้ายกันให้ดูกลมกลืนแทนค่าความรู้สึกจากรูปทรงธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชั้นที่ 2 รูปทรง (Forms)

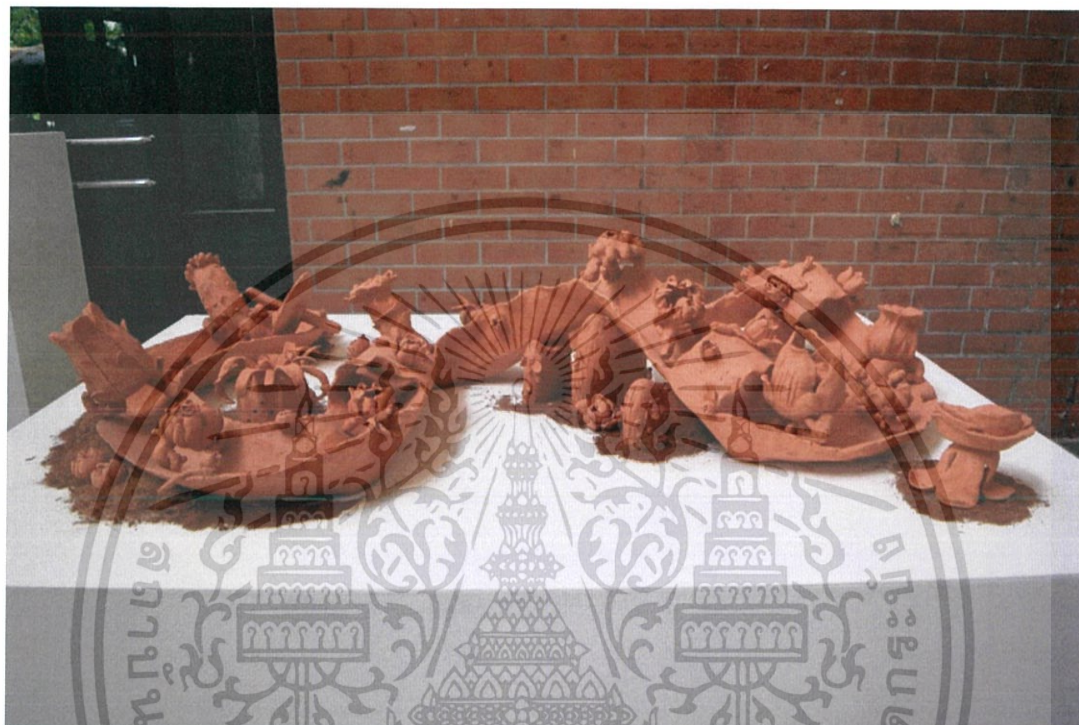

ภาพที่ 64 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรงของผลงานชั้นที่ 2

จากภาพ คือ รูปทรงประกอบสร้างด้วยดินเผาที่ทำเป็นหลายชั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับส้มไก่ ซึ่งเป็นแนวตั้งทรงกระบอกที่มีความแตกต่างจากชั้นที่ 1 โดยงานชิ้นนี้ต้องการให้รูปทรงมีความแข็งแรงมั่นคงมีความเสถียรในตัวเอง ไม่ไหวเอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 3 รูปทรง (Forms)

ภาพที่ 65 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรงของผลงานชิ้นที่ 3

จากภาพ คือ รูปทรงของดินเผาที่อยู่ในระนาบแนวนอนมีความโค้งเว้ากับรายละเอียดของขนาดแตกต่างกันและมีการเชื่อมโยงรูปทรงที่คล้ายกันให้ดูกลมกลืน แทนค่าความรู้สึกถึงเครื่องบดยาสมุนไพรและรูปทรงธรรมชาติ ซึ่งไม่เหมือนชิ้นที่ 1 กับชิ้นที่ 2 เพื่อให้เกิดความหลากหลายของงาน

ผลงานชิ้นที่ 1 พื้นผิว (Textures)

ภาพที่ 66 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นผิวของผลงานชิ้นที่ 1

พื้นผิว หมายถึง บริเวณผิวนอกของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏให้เห็น รับรู้ได้ด้วยการสัมผัสทางสายตาและกายสัมผัส พื้นผิวสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กัน หยาบ ละเอียด มัน วาว ด้าน และขรุขระ เป็นต้น (จิรพันธ์ สมประสงค์, 2546: 46)

จากภาพ คือ ลักษณะดินเผาที่มีการจัดให้พื้นผิวขรุขระแทนค่าของผิวมะกรูดและพื้นผิวบางส่วนที่ไ้มาจากลักษณะของใบสมุนไพรมลหลายชนิด ที่มีลักษณะของร่องรอยพื้นผิวเพราะเป็นการเพิ่มความแตกต่างในผลงาน เป็นการสร้างความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติเหมือนได้สัมผัสสารและพลังงาน

ผลงานชิ้นที่ 2 พื้นผิว (Textures)

ภาพที่ 67 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นผิวของผลงานชิ้นที่ 2

จากภาพ คือ ลักษณะของดินเผาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันแต่ละชิ้นส่วน เพราะมีส่วนผสมของดินที่ไม่เหมือนกันทำให้ผิวมีทั้งหยาบและเรียบบางส่วนมีผงเหล็กแต่ในบางส่วนมีร่องรอยการแตกหัก มีความแตกต่างจากชิ้นที่ 1 ทำให้มีความหลากหลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 3 พื้นผิว (Textures)

ภาพที่ 68 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นผิวของผลงานชิ้นที่ 3

จากภาพ คือลักษณะพื้นผิวที่แตกต่างกันจากส่วนผสมของดินทำให้พื้นผิวบางส่วนมีความเรียบแต่ในบางส่วนหยาบ เกิดจากโดยใส่ผงเหล็กทำให้เกิดสนิมและการขีดเขียนร่องรอยบนดินเผา เพื่อเพิ่มความหลากหลายของพื้นผิว

ผลงานชิ้นที่ 1 นำหนัก (Volume)

ภาพที่ 69 ภาพแสดงการวิเคราะห์น้ำหนักของผลงานชิ้นที่ 1

จากภาพ คือ รูปทรงค่าน้ำหนักที่เกิดขึ้นมาจากรูปทรงสามมิติถูกขบขันด้วยแสงและเงา สร้างความเชื่อมโยงกับพื้นที่ ทำให้ค่าน้ำหนักของรูปทรงงานประติมากรรม มีความสมบูรณ์

ผลงานชิ้นที่ 2 น้้าหนัก (Volume)

ภาพที่ 70 ภาพแสดงการวิเคราะห์น้ำหนักของผลงานชิ้นที่ 2

จากภาพ คือ รูปทรงค่าน้ำหนักที่เกิดขึ้นมาจากการประกอบสร้างด้วยชิ้นส่วนถูกขบเน้นด้วยแสงและเงาทำให้เกิดเส้น สร้างความเชื่อมโยงกับพื้นที่ ทำให้น้ำหนักของรูปทรงงานประติมากรรม มีความสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 3 น้่านัก (Volume)

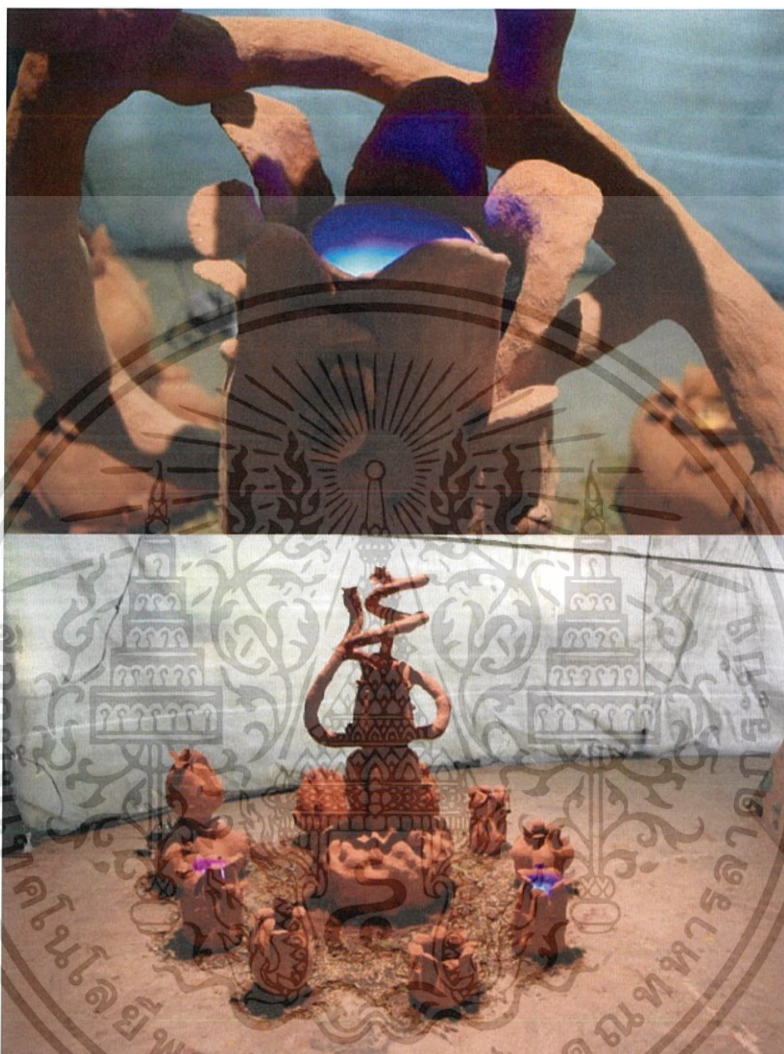

ภาพที่ 71 ภาพแสดงการวิเคราะห์น้่านักของผลงานชิ้นที่ 3

จากภาพ คือ ลักษณะค่าน้่านักที่เกิดขึ้นมาจากรูปทรงงานประติมากรรมดินเผาถูกขบเน้นด้วยแสงและเงาผ่านการโค้งเว้าเชื่อมโยงกับพื้นที่ สร้างความสมบูรณ์ของน้่านักในชิ้นงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 1 โครงสร้าง (Structure)

ภาพที่ 72 ภาพแสดงการวิเคราะห์โครงสร้างของผลงานชิ้นที่ 1

จากภาพลักษณะชิ้นงานด้านล่างตรงกลางเป็นโครงสร้างรับน้ำหนัก โดยถูกจัดให้มีความลงตัวและสามารถรับน้ำหนักของงานด้านบนได้อย่างแข็งแรง โครงสร้างเป็นตัวควบคุมรูปทรงของงานประติมากรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 2 โครงสร้าง (Structure)

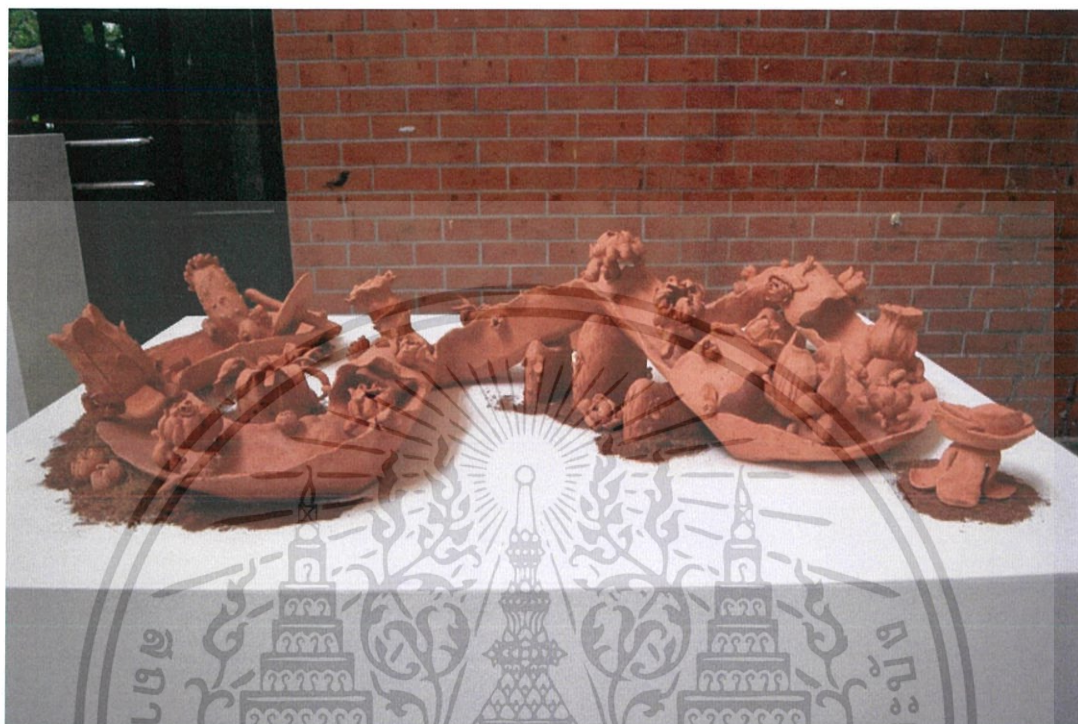

ภาพที่ 73 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรงของผลงานชิ้นที่ 2

โครงสร้างภายในที่เป็นตัวรับน้ำหนักกับควบคุมปริมาตรของรูปทรงจาก โครงสร้างที่ถูกร
ประกอบขึ้นของชิ้นงานดินเผาทำให้เกิดความรู้สึกถึงความแข็งแรง ไม่เคลื่อนไหว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 3 โครงสร้าง (Structure)

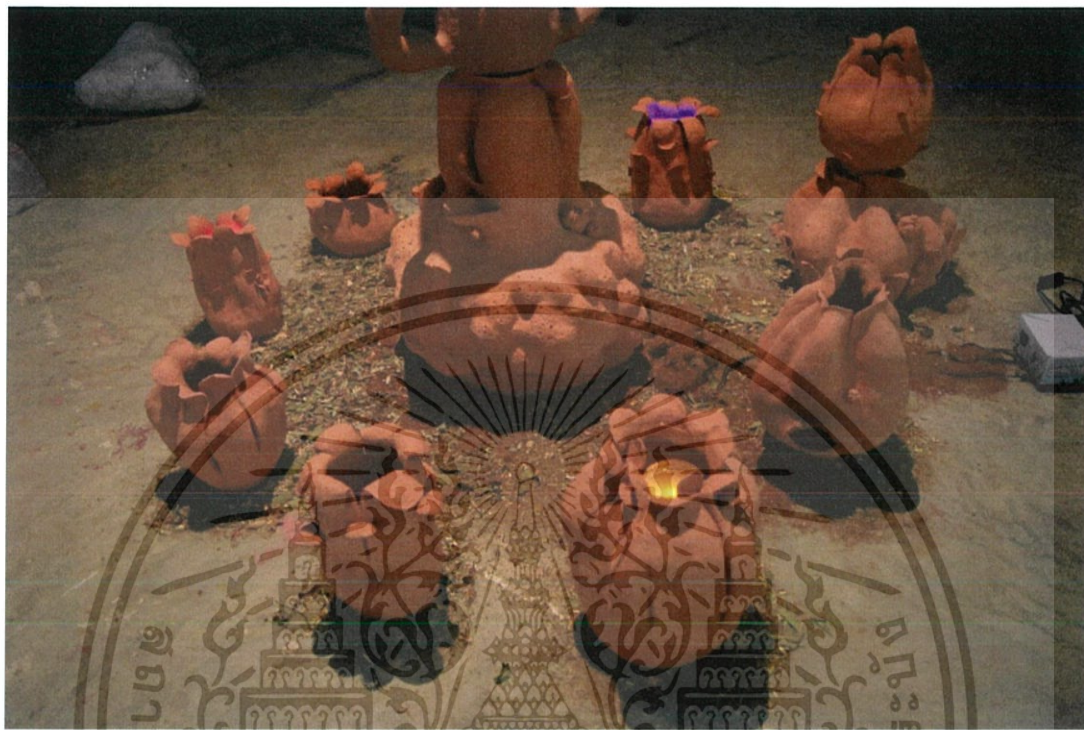

ภาพที่ 74 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรงของผลงานชิ้นที่ 3

จากภาพ ลักษณะ โครงสร้างที่เกิดขึ้นภายในชิ้นงานเป็นตัวควบคุมปริมาตรของรูปทรงจาก โครงสร้างที่ถูกประกอบขึ้นจากเส้นเชื่อมติดกันเพื่อรับน้ำหนักตัวงานดินเผาที่ประกอบกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 1 พื้นที่ว่าง (Space)

ภาพที่ 75 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรงของผลงานชิ้นที่ 3

ช่องว่าง (space) ช่องว่างในที่นี้หมายถึง ที่ว่างในที่นี้หมายถึง ที่ว่างจริงที่เกิดในรูปทรง ประติมากรรม เพื่อลดความแข็งแรงที่บตัน อึดอัด ช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดโปร่งโล่งเบาสบาย (ชัยชาญ จันทศรี, 2552: 17)

พื้นที่ว่างเกิดขึ้นบริเวณรอบตัวชิ้นงานที่เชื่อมโยงกันระหว่างวัสดุหินเผาที่นำมาประกอบกันสร้างความลงตัวให้กับงาน

4.3 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์

การสร้างผลงานศิลปะประกอบไปด้วยการจัดองค์ประกอบโดยรวม สร้างความสมดุลภายในงานและมีการแสดงออกทั้งในด้านความงาม ด้านสาระ และด้านอารมณ์ความรู้สึก ผลงานที่ถูกสร้างขึ้นซึ่งนำเอาเนื้อหาเรื่องราวมาประกอบเป็นรูปทรงเพื่อเป็นสื่ออธิบายความคิดซึ่งจะถูกนำมาวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์ดังนี้

องค์ประกอบศิลป์ คือ ผลของการนำเอาส่วนต่าง ทางศิลปะมาประกอบกันขึ้นเป็นรูปทรงมีเรื่องราวและความงาม โดยให้ส่วนประกอบต่าง ๆ เหล่านี้รวมตัวกันเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกันอย่างเหมาะสมลงตัว (ชัยชาญ จันทศรี, 2552: 51)

ผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 76 ภาพวิเคราะห์ห้ององค์ประกอบผลงานชิ้นที่ 1

ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนเกิดขึ้นจากที่ข้าพเจ้าเลือกใช้รูปทรงคล้ายกันทั้งชิ้นกลางและชิ้นรอบข้างแต่มีขนาดเป็นส่วนที่แตกต่างแต่ด้วยจังหวะการจัดวางให้ดูเหมาะสมและสามารถควบคุมองค์ประกอบบรรยากาศในตัวงานได้กลมกลืนกัน

ความหลากหลาย (Variety)

ความหลากหลายในงานข้าพเจ้าคือขนาดและพื้นผิวของชิ้นงานที่มีความแตกต่างกันแต่สร้างความน่าสนใจให้กับตัวงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสมดุล (Balance)

การจัดวางองค์ประกอบในผลงานของข้าพเจ้ามองได้รอบด้านมีความสมดุล โดยนึกถึงจุดเด่นของชิ้นงานที่อยู่กึ่งกลาง แล้วใช้องค์ประกอบการจัดวางชิ้นงานเล็กๆสร้างบรรยากาศกระทบกับความรู้สึก

สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนในผลงานของข้าพเจ้า มีความสมส่วนในมิติของรูปทรงแม้ว่าจะมีขนาดที่แตกต่างกัน สัดส่วนในงานศิลปะเป็นเรื่องความรู้สึกสุนทรียภาพและอุดมคติ เหมาะสมกลมกลืนของแสงเงา และทัศนธาตุอื่นๆ

ความเป็นเด่น (Dominance)

ข้าพเจ้าสร้างมิติที่เกิดจากลักษณะของรูปทรงสร้างความเป็นเด่นให้รูปทรงกึ่งกลางที่ถูกทับซ้อนจากรูปทรงภายนอก แล้วสามารถแสดงผลของงานแต่ละส่วนได้ครบถ้วน

ความเคลื่อนไหว (Movement)

ความเคลื่อนไหวในผลงานของข้าพเจ้าได้กำหนดให้ทัศนธาตุเช่น เส้น น้ำหนัก ได้กำหนดทิศทางของตัวดินเผาภายในให้มีลักษณะเคลื่อนไหว

ผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 77 ภาพวิเคราะห์ห้องค้ประกอบผลงานชิ้นที่ 2

ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนเกิดขึ้นจากที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ความเป็นเอกภาพในงานศิลปะนั้น การเชื่อมโยงสัมพันธ์กันกับส่วนต่าง โดยการรวมตัวกันอย่างมีระเบียบของแนวเรื่อง และรูปทรง หรือต้องการนำพื้นผิวที่มีความหลากหลายมาผสมผสานกัน โดยกลมกลืน

ความหลากหลาย (Variety)

ความหลากหลายในผลงานของข้าพเจ้านั้นที่ความละเอียดของการทับซ้อนกันของเส้น และในด้านรูปทรงที่สร้างให้มีขนาดแตกต่างกัน รวมถึงพื้นผิวที่สร้างร่องรอยหลากหลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสมดุล (Balance)

การจัดวางองค์ประกอบในผลงานของข้าพเจ้า ให้ความสำคัญกับรูปทรงที่มองได้รอบด้าน มีความความโดดเด่น มีสมดุลของปริมาณ

สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนในผลงานของข้าพเจ้าเป็นมิติของรูปทรงกับขนาดของสัดส่วนงาน ที่เท่าขนาดจริง มนุษย์สามารถเข้าใจได้

ความเป็นเด่น (Dominance)

ความเป็นเด่นที่ข้าพเจ้าต้องการแสดงออก ถูกถ่ายทอดผ่านลักษณะรูปทรงของส่วนประกอบด้วยเทคนิคเครื่องปั้นดินเผา

ผลงานชิ้นที่ 3

ภาพที่ 78 ภาพวิเคราะห์องค์ประกอบผลงานชิ้นที่ 3

ความกลมกลืน (Harmony)

ข้าพเจ้าแสดงออกถึงความกลมกลืนผ่านรูปทรงของคนในเทคนิคดินเผา ที่ถูกประกอบกับลักษณะรูปทรงของเครื่องใช้ โดยให้ความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างรูปทรง จนกลายเป็นมวลที่มีความกลมกลืนระหว่างวัสดุสองชนิด

ความหลากหลาย (Variety)

ข้าพเจ้าต้องการแสดงถึงความหลากหลายทางรูปทรงที่มีรายละเอียดแตกต่างกัน นำหนักลดกันความขัดแย้งในทิศทางของสมุนไพรร

ความสมดุล (Balance)

ภายในผลงานมีความสมดุลในเรื่องของการจัดวางองค์ประกอบของชิ้นงาน ที่มีขนาดของสัดส่วนรูปทรงแตกต่างกัน

สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนในผลงานของข้าพเจ้า เป็นสัดส่วนที่อยู่ในระดับสายตาถูกออกแบบให้มีความเหมาะสมการมองแบบกดต่ำ ซึ่งทำให้เห็นรายละเอียดต่างๆภายในงานสวยงามที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นเด่น (Dominance)

ความเป็นเด่นในผลงานชุดนี้ จะอยู่ที่รายละเอียดรูปทรงเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาถูกจัดวางให้เป็นจุดเด่นและเชื่อมโยงไปถึงลักษณะ โคงงั่วได้รูปตามที่ต้องการ

ความเคลื่อนไหว (Movement)

ข้าพเจ้าต้องการแสดง ถึงความเคลื่อนไหวผ่านรูปทรงของรางบดยาและรูปทรงสมุนไพรร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป

จากกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ ในหัวข้อ “รูปทรงสมุนไพรรักษาโรคภูมิปัญญา” การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เริ่มต้นจากการคิดวิเคราะห์หาลักษณะที่ข้าพเจ้าพบเจอสนใจและต้องการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับคุณค่าทางด้านภูมิปัญญาพื้นบ้าน เพราะในปัจจุบันมนุษย์เริ่มหันมาสนใจดูแลสุขภาพเพราะพบเจอกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นมลพิษส่วนใหญ่อันเนื่องมาจากการก่อสร้าง การฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยสิ่งเจือปนออกมาสู่บรรยากาศ การดำเนินชีวิตของมนุษย์จึงมีความตึงเครียดท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยมลภาวะเป็นพิษ การดูแลร่างกายจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อมนุษย์เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บเป็นสิ่งสำคัญ สุขคนรับบ่อดจะช่วยรักษาโรคและผ่อนคลายจิตใจได้เป็นอย่างดีด้วยกลิ่นบำบัดก็เลยอยากให้คุณตระหนักถึงความสำคัญของคุณค่าทางธรรมชาติ

ซึ่งข้าพเจ้าได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ โดยการเลือกเทคนิคองค์ประกอบที่มีความหลากหลาย ความสมดุล สัดส่วน ความเป็นเด่น และความเคลื่อนไหว ที่มีความเหมาะสมกับแนวความคิด มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรรักษาโรคที่ใช้เป็นตัวรักษาโรคแสดงออกเป็นผลงานศิลปะผ่านรูปแบบงานประติมากรรม โดยใช้เทคนิคเครื่องปั้นดินเผาที่มีวัสดุทำมาจากดินทำให้แสดงความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติ เพื่อจะได้ถึงอารมณ์ความรู้สึกถึงธรรมชาติบำบัด

ปัญหาที่พบระหว่างการทำงาน คือมีทั้งเรื่องข้อจำกัดของเทคนิควิธีการ ที่เสี่ยงต่องานแตกหัก ชำรุดได้ ซึ่งต้องมีการวางแผนการจัดการงานให้ดีหากผิดพลาดข้อจำกัดของเวลาที่จะไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ ต้องวางแผนคิดและทำอย่างรอบคอบไม่ประมาท

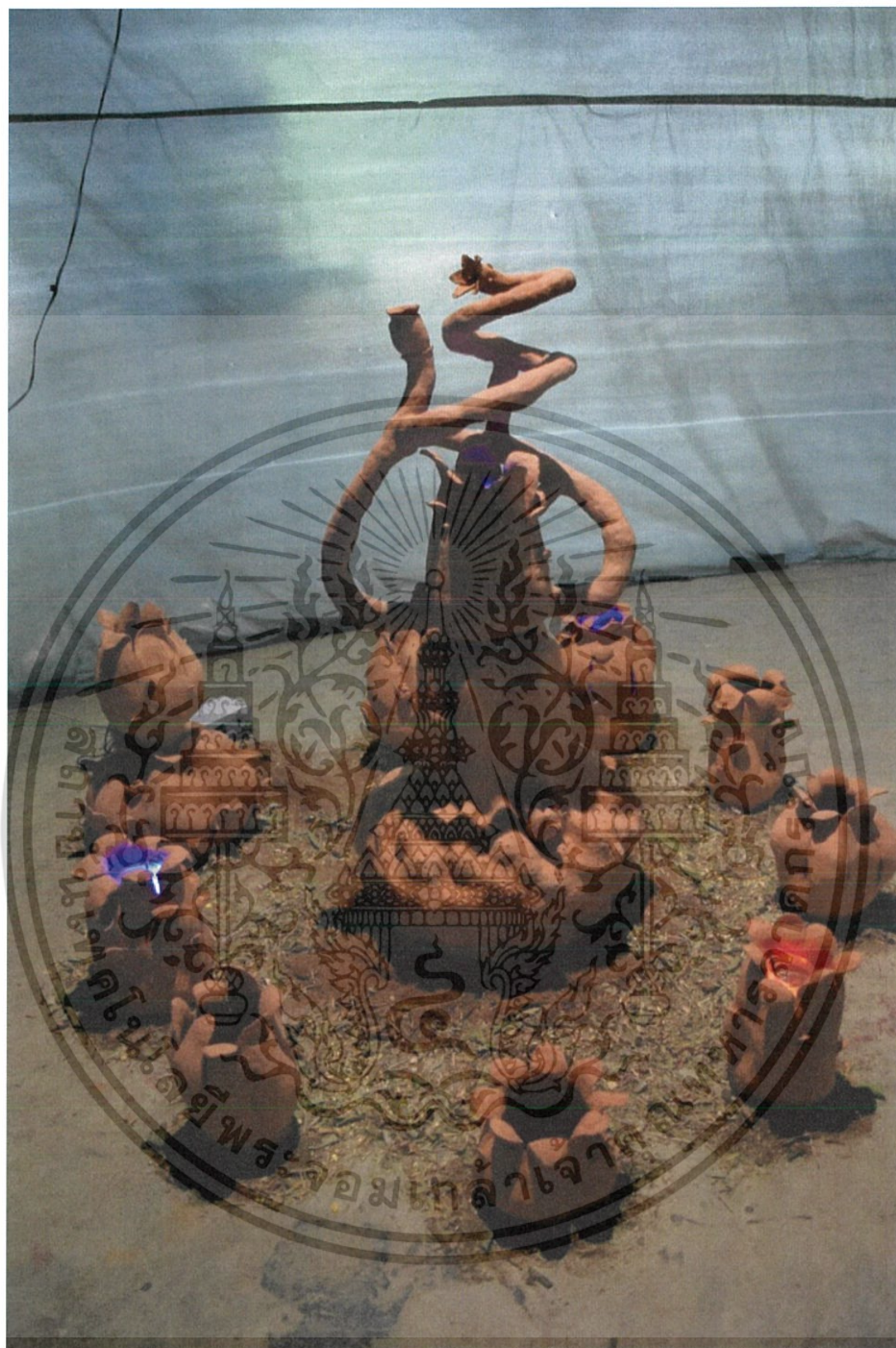
บรรณานุกรม

- มณเฑียร บุญมา และ อารยา ราษฎร์จำเริญสุข. 2548. คนตายอยากอยู่ คนอยู่อยากตาย. กรุงเทพฯ :@ 2005 Office of Contemporary Art and Culture, Ministry of Culture, Thailand . May 24, 2017
- ชัยชาญ จันทศรี. 2552. ประติมากรรม. กรุงเทพฯ: วาดศิลป์. May 24, 2017
- มานพ ถนอมศรี. 2546. ศิลปะสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สิปประชา. May 24, 2017
- ชัยชาญ จันทศรี. 2557. องค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรม: เจ ปรีน. May 24, 2017
- Fon. 2549. **Rene Maurice Gattefosse**. [Online]. Available : https://fr.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9-Maurice_Gattefoss%C3%A9. February 15, 2017
- Verifiability**[https](https://fr.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9-Maurice_Gattefoss%C3%A9). [Online]. Available : https://fr.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9-Maurice_Gattefoss%C3%A9
- Madthai**. [Online]. Available: <https://medthai.com/wp-content/uploads/2014/05/%E0%B8%94%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%A1%E0%B8%B0%E0%B8%A5%E0%B8%B4.jpg>. February 15, 2017
- Madthai**. [Online]. Available : img.jpg?w=12802560https://dharmajatiblog.files.wordpress.com/2015/12/kaffirlime_. February 15, 2017
- Manager**. [Online]. Available : <http://www.manager.co.th/bin/viewgallery.aspx?newsid=9560000051255&imageid=2640745>. February 15, 2017
- National Gallery of Australia**. [Online]. Available : <http://prepositionmag.com/article/sala-for-the-mind/>. February 15, 2017
- Tcdc**. [Online]. Available : <http://www.tcdc.or.th/articles/design-creativity/18000/#POP-TALK--ปั้นดินให้เป็นดาว...สร้างค่าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น- โดย-อ-สมศักดิ์-ปั้นดินบุญ-ศิลปินเครื่องปั้นดินเผา-คอยดินแดง->. February 15, 2017

ภาพผลงานศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

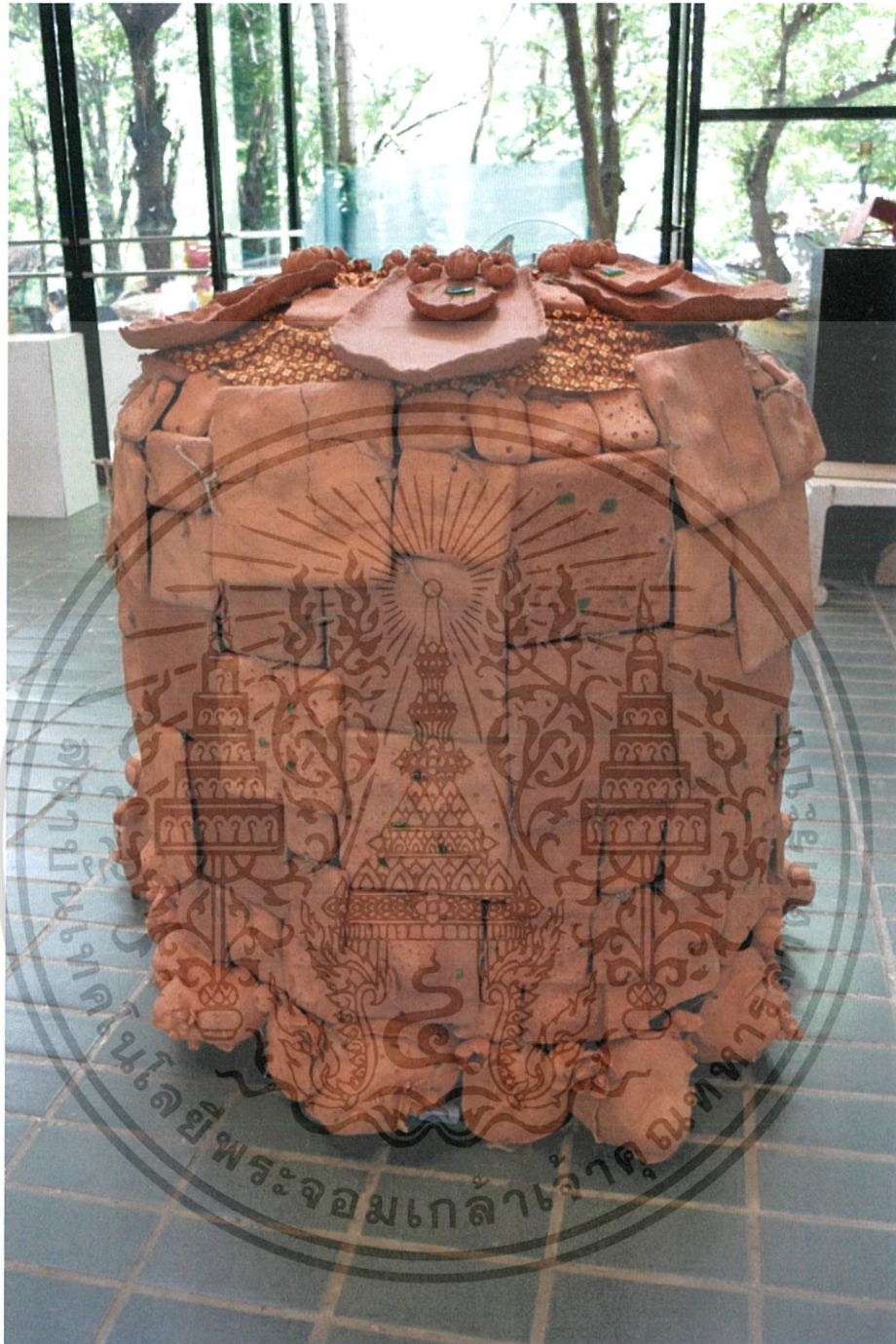

ชื่อผลงาน รูปทรงสมุนไพรรักษาโรคภูมิปัญญา, 2560

เทคนิค เครื่องปั้นดินเผา

ขนาด แปรรูปตามพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผลงาน รูปทรงสมุนไพรร กลิ่นไอภูมิปัญญาII, 2560

เทคนิค เครื่องปั้นดินเผา

ขนาด 80 x 110 x 80 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผลงาน รูปทรงสมุนไพรรกถันไอภูมิปัญญาIII, 2560

เทคนิค เครื่องปั้นดินเผา

ขนาด 10 x 15 x 1.20 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุชาดา สังข์เพชร
วัน เดือน ปีเกิด 1 ตุลาคม 2537 ที่สุพรรณบุรี
ที่อยู่ 110 หมู่ 4 ตำบล บางงาม อำเภอ ศีรประจันต์ จังหวัด สุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา 2553-2555 วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันพัฒนศิลป์ลาดกระบัง
2556-2560 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปกรรม สาขาวิชาประติมากรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้